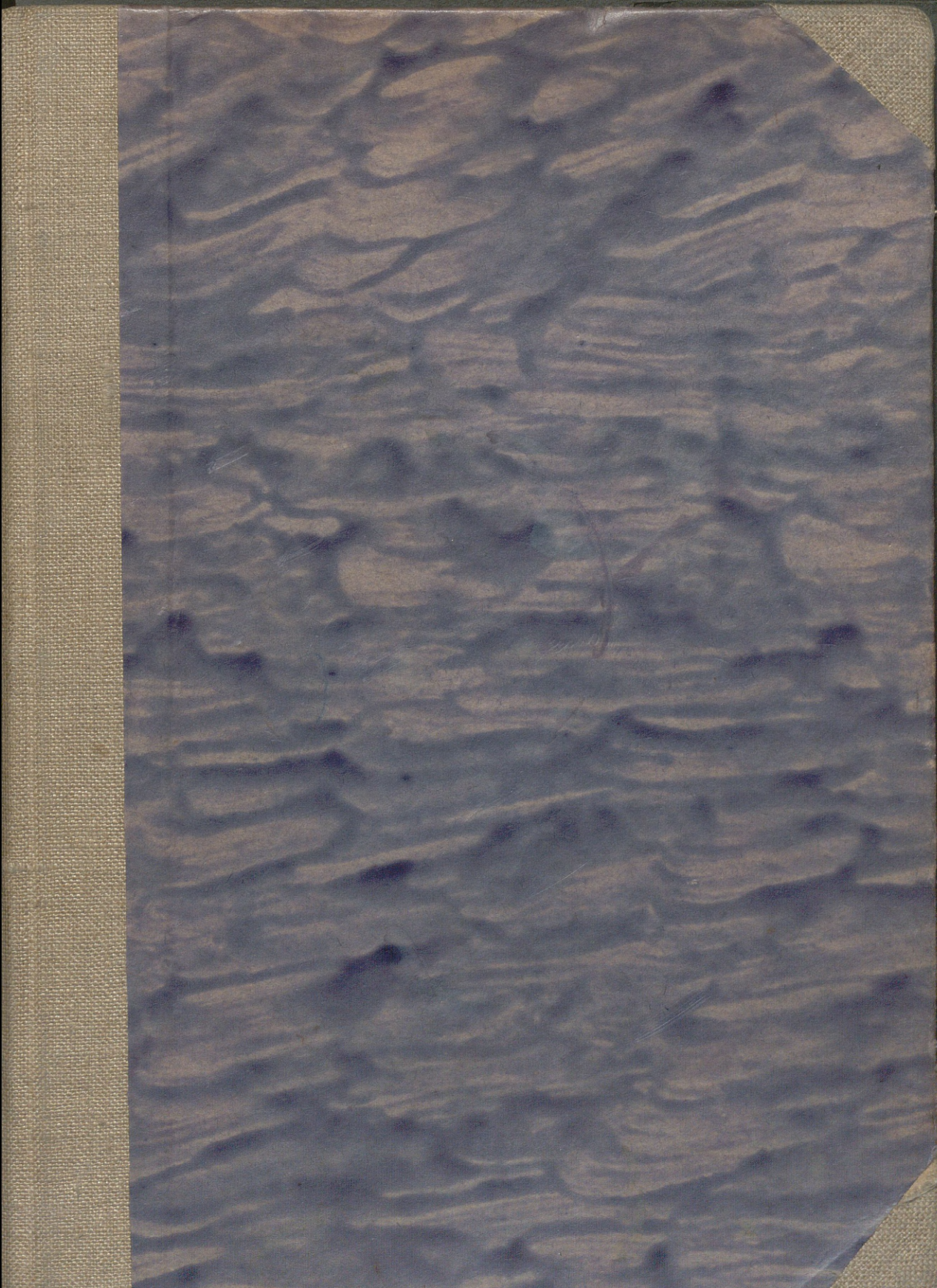
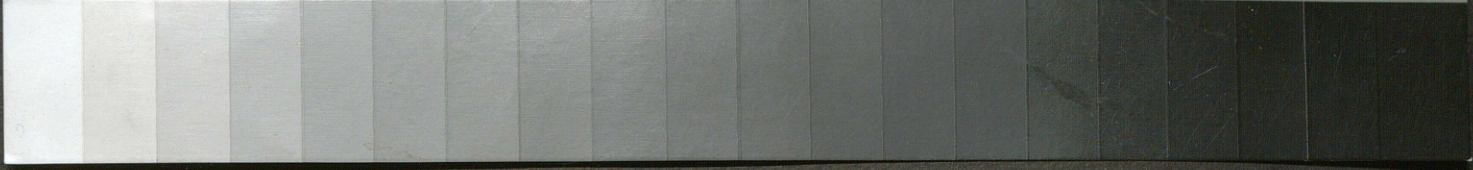

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

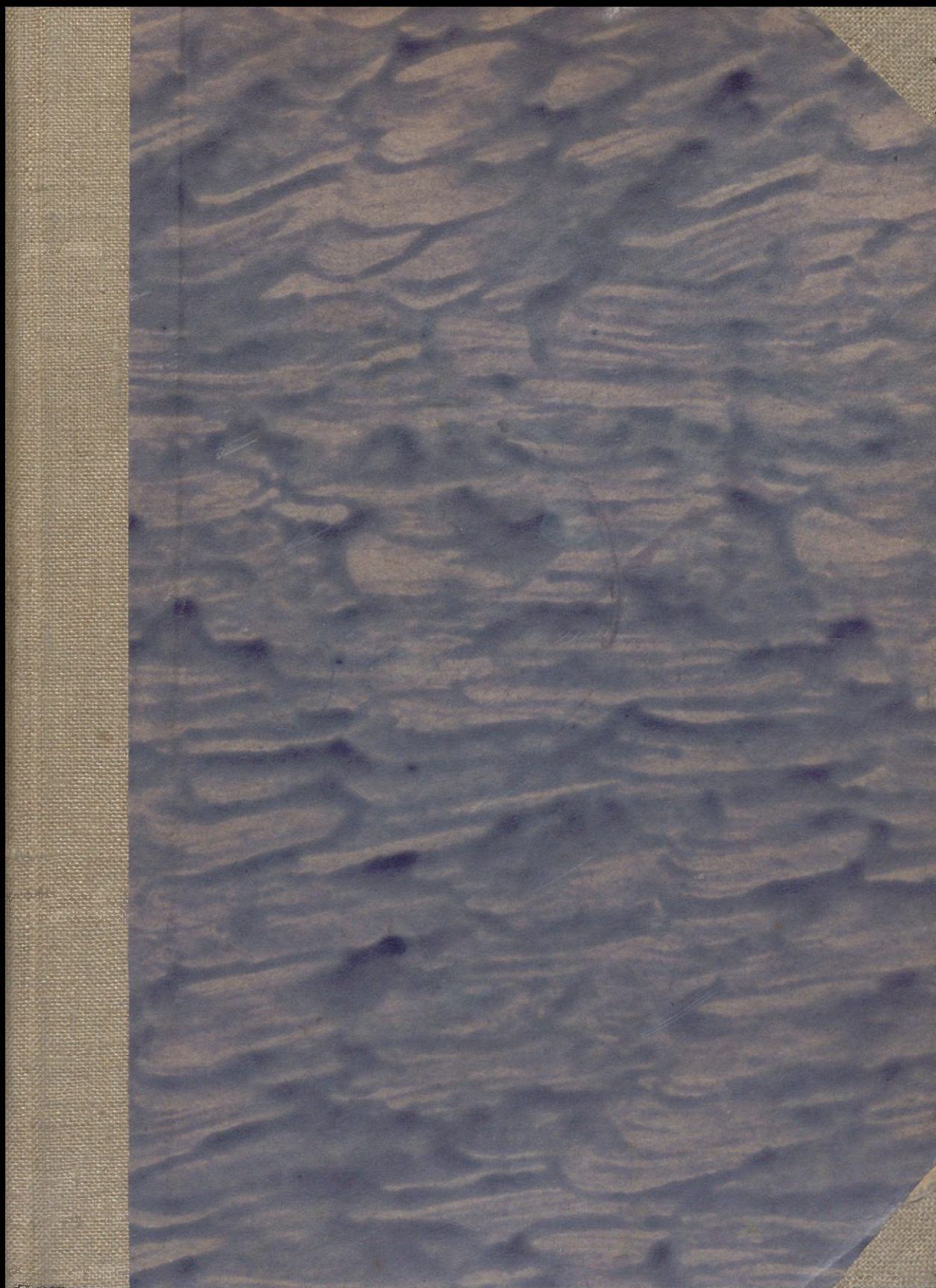

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Inches
Centimetres
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

53

MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI

PRACE I MATERIAŁY BIURA REWINDYKACJI I ODSZKODOWAŃ

Nr 9

KATALOG OBRAZÓW

WYWIEZIONYCH Z POLSKI
PRZEZ OKUPANTÓW NIEMIECKICH W LATACH 1939 – 1945

I. MALARSTWO OBCE

ZESTAWIŁ

WŁADYSŁAW TOMKIEWICZ

W A R S Z A W A 1 9 4 9

Zakłady Graficzne
RSW „P R A S A“
Warszawa, Smolna 10.

A.W.P.

1398/2

Kiedy po pierwszej Wojnie Światowej przystąpiono w odrodzonym Państwie Polskim do inwentaryzacji zabytków i dzieł sztuki, okazało się, że zbiory malarstwa obcego przedstawiają się dość skromnie. Złożyło się na to wiele przyczyn. Piękne niegdyś zbiory królewskie, zwłaszcza Wazów i Stanisława Augusta, zawierające dzieła wybitnych malarzy o sławie wszechświatowej, uległy rozproszeniu.

Znaczna część galerii Wazów poddana została w Paryżu licytacji po śmierci Jana Kazimierza. Wiele cennych płócien (w tej liczbie Rembrandta), pozostałych w rezydencjach królewskich, August II wywiózł bezceremonialnie do Drezna. Kolekcja Stanisława Augusta, rozpraszając się, w znacznej części uległa zniszczeniu. Reszta zbiorów publicznych dawnej Rzeczypospolitej padła ofiarą grabieży ówczesnych najeźdźców.

Za przykładem królów magnaci, częściowo przez snobizm, częściowo z istotnego upodobania, poczęli również gromadzić w swych pałacach płótna malarzy europejskich (początkowo Włochów i Flamanów, następnie Holendrów, wreszcie Francuzów). Znane były niegdyś zbiory Ossolińskich, Kazanowskich, Lubomirskich, czy Mniszchów, szczytujące się niejednokrotnie takimi nazwiskami, jak Rafael, Rembrandt, Rubens, czy Van Dyck. Niestety, w czasach porozbiorowych, wobec braku urzędów ochrony zabytków, posiadacze prywatni wywozili swe zbiory za granicę, spieniężając je; działo się to przede wszystkim na terenie b. zaboru rosyjskiego. Ten indyferentyzm narodowy warstw posiadających sprawił, iż w ciągu w. XIX i w początkach XX dorobek pokoleń poprzednich, będący właściwie moralną własnością całego społeczeństwa, stopniał w sposób zastraszający.

Ocalałe po r. 1918 zbiory malarstwa obcego (poza zbiorami ściśle prywatnymi) scalono w trzech głównie punktach, tj. w Muzeum Naro-

dowym w Warszawie, w Muzeum Wielkopolskim w Poznaniu i w Muzeum Czartoryskich w Krakowie, które posiadało najcenniejsze obiekty (Leonardo da Vinci, Rafael, Rembrandt itd.). Tym bardziej więc straty, poniesione w tej dziedzinie w czasie ostatniej wojny i okupacji, są specjalnie bolesne. Okazać się miało, iż ten właśnie dział interesował okupantów niemieckich przede wszystkim, że groziło mu specjalne niebezpieczeństwo.

Przystępując do okupacji terenów polskich, już z góry zakładali sobie Niemcy, iż jedną ze zdobyczy wojennych będą dzieła sztuki, skonfiskowane wbrew oczywistym postanowieniom Konwencji Hańskiej, w zbiorach publicznych i prywatnych. Już od połowy października 1939 r. ekipy historyków sztuki i muzeologów niemieckich usadowiły się w czołowych muzeach, zwożąc do nich „zabezpieczone“ w różnych miejscach dzieła sztuki i dokonując ich selekcji pod kątem widzenia ich wartości międzynarodowej, a więc pomijając (naruszając) dzieła sztuki polskiej. Na obszarze Wielkopolski i Mazowsza, które zostały „włączone“ do Rzeszy, punktem zbornym stało się Muzeum Wielkopolskie, przekształcone na filię berlińskiego „Kaiser-Friedrich-Museum“, obiekty z Pomorza komasowano w Gdańsku. Jeśli idzie o tzw. Generalgouvernement, to centralami, w których „zabezpieczano“ zwożone dzieła sztuki, stały się Muzeum Narodowe w Warszawie i Wawel.

Dnia 16 grudnia 1939 r. ukazał się dekret gen. gubernatora Franka pt.: „Verordnung über die Beschlagnahme Kunstgegenständen im Generalgouvernement“. Oto jego tekst (poza wstępem):

§ 1.

„Cały publiczny zasób dzieł sztuki w Generalnej Gubernii ulega konfiskacie dla wypełnienia zadań dobra publicznego, jak to już zostało ujęte przez zarządzenie o zajęciu majątku b. Państwa Polskiego w obrębie Generalnej Gubernii.

§ 2.

Przez publiczny zasób dzieł sztuki rozumie się, pomijając zbiory i obiekty, które stanowiły własność b. Państwa Polskiego:

1. prywatne zbiory sztuki, które w myśl wydanego przeze mnie zarządzenia o konfiskacie i zabezpieczeniu skarbów kultury i sztuki, zostaną objęte ochroną zabytków;
2. wszystkie kościelne dzieła sztuki z wyjątkiem przedmiotów, niezbędnych dla codziennych czynności liturgicznych.

§ 3.

(1) W celu ustalenia, czy publiczny zbiór dzieł sztuki podpada pod postanowienia niniejszego dekretu, należy meldować o każdym prywatnym i kościelnym zabytku z podaniem szczegółów.

(2) Do zameldowania zobowiązany jest każdy, kto od 15 marca 1939 r. miał pod opieką takie przedmioty, lub był powiadomiony o ich losie.

(3) Każdy obowiązany jest na żądanie udzielić wiarygodnych wiadomości i podać bliższe dane.

§ 4.

Wydane przeze mnie zarządzenie wykonawcze o konfiskacie i zabezpieczeniu skarbów kultury i sztuki rozstrzygnie, które zbiory i obiekty muszą być traktowane jako dobytek publiczny w myśl § 2 niniejszego dekretu. Zarządzenie to dotyczyć będzie także pewnych koniecznych wyjątków.

§ 5.

(1) Zostanie ukarany więzieniem:

- 1) kto będzie dzieła sztuki zatajał, sprzedawał lub wywoził z Generalnej Gubernii,
- 2) kto będzie się uchylał od zeznań, obowiązujących w myśl niniejszego dekretu, lub też będzie udzielał zeznań nieprawdziwych i niepełnych.

(2) Dla sądenia tych spraw kompetentne są Sądy Specjalne.

§ 6.

Przepisy potrzebne do wprowadzenia w życie niniejszego dekretu wyda Pełnomocnik do konfiskaty i zabezpieczenia skarbów kultury i sztuki.

§ 7.

Dekret niniejszy ma natychmiastową moc obowiązującą“.

Jakoż tego samego dnia, tj. 16 grudnia 1939 r., nie czekając na zarządzenie wykonawcze, ekipy specjalistów niemieckich, zajmujące się w terenie „ujęciem i zabezpieczaniem“ dzieł sztuki, wysłały do Krakowa pierwsze, przygotowane z góry, transporty. Z Muzeum Narodowego w Warszawie wysłano w dniu tym 69 skrzyń, w których dzieł malarstwa obcego zajmował pozycję poważną; składały się na nią również obiekty, zwiezione z Łazienek i Wilanowa.

Dopiero 15 stycznia 1940 r. ukazało się zarządzenie wykonawcze do cytowanego dekretu, podpisane z polecenia Generalnego Gubernatora przez dr Mühlmanna. § 1 tego zarządzenia głosił, iż wszystkie posiadane dzieła sztuki winny być do dnia 15 lutego 1940 r. zameldowane pełnomocnikowi do spraw zajęcia i zabezpieczenia skarbów kultury i sztuki, rezydującemu na Wawelu. § 2. głosił, iż zameldowane winny być następujące obiekty, pochodzące z przed 1850 r.: „a) obrazy, b) rzeźby, c) obiekty przemysłu artystycznego (stare meble, porcelana, szkło, wyroby ze srebra i złota, gobeliny, dywany, hafty, koronki, ozdoby itd.), d) rysunki odręczne, miedzioryty, drzeworyty itd., e) rzadkie rękopisy, rękopisy muzyczne, autografy, rękopisy iluminowane, miniatury, druki, oprawy książkowe itd., f) broń, oporządzenie itd., g) monety, medale, tłoki pieczętne itd.“.

Zarządzenie to było już czczą formalnością, gdyż fakty „zabezpieczania“ zostały już dokonane wcześniej. Pierwszy wybór dzieł sztuki zgromadzono na Wawelu, gdzie je poddano ponownej selekcji i dorywczej konserwacji. Po kilku miesiącach tej „pracy“ otworzono wystawę „zajętych“ eksponatów pod pięknym tytułem „Sichergestellte Kunstwerke“. Przy „zajęciu“, selekcji i urządzeniu wystawy, jak wynika z wydanego katalogu, brała udział cała ekipa historyków sztuki i muzeologów niemieckich, do której należeli: dr Gustaw Barthel z Wrocławia, prof. dr Hans v. Demel z Wiednia, dr Kurt Dittmar z Berlina, prof. dr Dagobert Frey z Wrocławia, prof. dr Arthur Haberlandt z Wiednia, dr Eduard Holzman z Wiednia, dr Anton Kraus z Wiednia, dr Werner Kudlich z Opawy, dr Josef Mader z Wiednia, dr Erich Meyer - Heisig z Wrocławia, dr Josef Mühlmann z Salzburga, dr Günther Otto z Wrocławia, dr Karl Pollhammer z Wiednia, Rudolf Prihoda z Opawy oraz dr Leopold Ruprecht z Wiednia.

Celem wystawy miało być zobrazowanie faktu, iż sztuka w Polsce była właściwie sztuką niemiecką, a co najwyżej jej naśladownictwem. Oto co czytamy we wstępie do wydanego katalogu:

„Na podstawie rozporządzenia Generalnego Gubernatora dla okupowanych obszarów polskich z dn. 16. XII. 1939 r. mógł pełnomocnik do spraw zabezpieczenia dóbr kultury i sztuki w przeciągu sześciu miesięcy objąć prawie cały dorobek sztuki krajowej z jednym jedynym wyjątkiem: kolekcji gobelinów flamandzkich z Wawelu. Według ostatnich wiadomości znajdują się one we Francji, tak że uzupełnienie zabezpieczenia będzie możliwe.

Obok akcji zabezpieczania odbywa się naukowe opracowanie dzieł sztuki. Wynik, przedstawiony w katalogu wraz z załączonymi planszami, daje jasny obraz przenikania niemieckich

wpływów kulturalnych na Wschód. O samodzielnym polskim rozwoju sztuki w historycznych epokach stylowych zbyteczne jest mówić.

Istnieją wytwory niemieckiej roboty, istnieją dzieła holenderskie i flamandzkie, które całym swym duchem i charakterem odzwierciedlają jedynie niemiecką naturę i niemiecką siłę kulturalną. Francuskie i włoskie są mniej liczne...

Katalog zawiera wybór jakościowy, według miary czołowych niemieckich muzeów, szczególnie uwzględniona jest sztuka niemiecka i wszystko co w obrębie ogólnie-europejskiego rozwoju sztuki posiada znaczenie“.

Powyższy wstęp do katalogu jest typowym objawem szowinizmu i megalomanii narodowej — cech tak właściwych Niemcom hitlerowskim. Negowanie istnienia sztuki polskiej zawiera w sobie tyle prawdy, co powiedzenie, iż dzieła mistrzów flamandzkich i holenderskich „całym swym duchem i charakterem odzwierciedlają jedynie niemiecką naturę i niemiecką siłę kulturalną“. Pragnąc z Polaków uczynić, jak mówili, „naród parobków“, usiłowali Niemcy wmówić całemu światu, iż jesteśmy narodem bez przeszłości kulturalnej, narodem, który nie wytworzył własnej sztuki. Jeśli nie dało się tezie tej podporządkować nowszej sztuki polskiej, to w każdym razie naszą sztukę gotycką zaliczyli okupanci w czambuł do sztuki niemieckiej, nie chcąc słyszeć ani o odrębności naszego malarstwa, ani o naszych ośrodkach artystycznych, ani o tym, że nasza sztuka gotycka (nie mówiąc o romańskiej) wykazuje co najmniej tyle związków z Włochami i Francją, co i z Niemcami. Kto malarstwo średniowieczne w Polsce nazywa dziełem ducha niemieckiego, ten z równym powodzeniem gotyckiej sztuce w Niemczech może przypiąć etykietę francuską, lub włoską.

Niemiecki katalog wystawy, sporządzony zresztą bardzo niedokładnie, obejmuje 511 pozycji, z których na malarstwo przypada 163; obiektów było więcej, gdyż np. cykle Kulmbacha objęto jednym numerem katalogowym. Wystawę obrazów podzielono na działy: niemiecki, niderlandzki, włoski i francuski; malarstwa polskiego oczywiście nie pokazano, a niektóre średniowieczne malowidła polskie, jak np. tryptyk z Szańca i „Ukrzyżowanie“ z Chromanic zaliczono, w myśl przyjętej zasady, do działu sztuki niemieckiej. Na wystawę złożyły się obrazy zwieziona z Warszawy, Krakowa, Sandomierza, Tarnowa, Wilanowa, Nieborowa, Łańcuta, Rzeszowa, Sucheja, Jabłonny, Pełkiń, Lublina, Dukli, Stopnicy i Wieliczki. Największa ilość

obiektów pochodziła z Muzeum Narodowego w Warszawie, z Muzeum Czartoryskich w Krakowie i ze zbiorów wilanowskich.

Cały ten zespół wystawowy wraz z przedmiotami, które pozostawiono w magazynach wawelskich, w ostatnich tygodniach okupacji wywieziono na Dolny Śląsk, skąd go częściowo odtransportowano do Bawarii (głównie do willi Franka w Neuhaus) i Austrii. Znaczną część obrazów zdołano odnaleźć i rewindykować do Polski, część jednak przepadła, a m. in. zaginął jeden z najcenniejszych obiektów, mianowicie portret młodzieńca pędzla Rafaela.

Obrazy z Warszawy i regionu warszawskiego, zgromadzone w Muzeum Narodowym, wywieziono ostatecznie po upadku powstania. Część ich odnaleziono na Dolnym Śląsku i w Austrii (Fischhorn). Zbiory, skomasowane w Poznaniu, w końcu 1944 r. przewieziono do Saksonii i w okolice Brunświku (Grassleben). Obrazy, skierowane do Saksonii, zabezpieczyła Armia Czerwona; zostały one nam zwrócone przez Związek Radziecki w r. 1946. Część obrazów, wywieziona na zachód (obecna strefa brytyjska) nie powróciła. Jeśli chodzi o galerię Muzeum m. Gdańska, to została ona w większej części wywieziona w kierunku Hamburga i do tej pory pozostaje w ukryciu.

Oczywiście, pamiętać trzeba, iż obok „urzędowego zabezpieczenia“ obrazów odbywała się indywidualna grabież dzieł sztuki, dokonywana pod ładą pozorem przez poszczególnych funkcjonariuszów Gestapo, S. S. i policji niemieckiej. Z reguły wszelki majątek ruchomy ludności żydowskiej uległ konfiskacie na rzecz dowództwa S. S. Te indywidualne konfiskaty nosiły czasem nawet charakter „pożyczki“. Tak np. w Krakowie gubernator Wächter i inni dygnitarze okupacyjni „wypożyczyli“ dla dekoracji swych gabinetów wiele obrazów z tamtejszego Muzeum Narodowego i Muzeum Czartoryskich — i to za pokwitowaniem (trzeba pamiętać, iż przy masowym „zabezpieczeniu“ dzieł sztuki Niemcy z reguły odmawiali wydawania jakichkolwiek pokwitowań). Z tych właśnie pojedynczych konfiskat, czy „wypożyczeń“, nie się prawie nie udało odnaleźć.

Ogólnie biorąc, straty w dziedzinie malarstwa obcego nie są bardzo wielkie w porównaniu np. ze stratami w malarstwie polskim, które okupanci raczej niszczyli, niż wywozili. Przecież jednak straty te są bardzo poważne, zwłaszcza, jeżeli się weźmie pod uwagę, iż nasz stan posiadania w tej mierze był dość skromny, że bardzo liczne obiekty w zbiorach prywatnych nie były w ogóle znane, że wreszcie w wielu miejscowościach, a zwłaszcza w Warszawie, wiele obrazów padło pastwą płomieni i zniszczało bezpowrotnie.

Katalog niniejszy wydany został dla potrzeb specjalnych. Ma on na celu przede wszystkim danie materiału informacyjnego dla polskich i obcych placówek rewindykacyjnych. Stąd w katalogu brak pozycji, o których wiadomo, że uległy zniszczeniu, natomiast zawiera on spis obiektów wywiezionych przez okupanta, lub też zaginionych w czasie wojny w bliżej nieznanymi okolicznościach i dotąd nie odnalezionych. Z tego też względu przy poszczególnych pozycjach nie podano całej literatury, gdyż nie chodziło w danym wypadku o wydanie katalogu naukowego w ścisłym tego słowa znaczeniu, lecz o cele praktyczno - rewindykacyjne.

Katalog nie zawiera wszystkich obrazów wywiezionych i zaginionych. Pamiętać bowiem należy, iż w wielu wypadkach zbiory przypadły wraz z inwentarzami, (tak np. nawet na Wawelu brak pełnych inwentarzy), że w niektórych zbiorach prywatnych w ogóle inwentarza nie było, że w Warszawie i w innych miastach rabowano obiekty artystyczne, których ustalić nie podobna ze względu na to, iż ich dawni właściciele nie żyją.

Tak więc np. prywatna galeria obrazów Raczyńskich w Warszawie zawierała około 400 pozycji, w tym wiele bardzo wybitnych, podczas gdy w niniejszym katalogu podajemy zaledwie 4. Nie znaczy to bynajmniej, że reszta zbiorów ocalała lub też uległa całkowitemu zniszczeniu; podajemy jedynie te pozycje, które były wystawione na wystawach bieżących i z tej racji ich karty inwentarzowe przechowały się w Muzeum Narodowym; brak inwentarza całości nie pozwala na umieszczenie reszty pozycji. To samo dotyczy zbiorów w Jabłonie, Ordynacji Zamoyskich w Warszawie, Ordynacji Czartoryskich w Góluchowie, Dobrzańskich w Warszawie (Kulmbach, Holbein, Poussin), czy innych pomniejszych kolekcji.

Inaczej przedstawia się sprawa np. ze zbiorami łańcuckimi. Ówczesny właściciel Łańcuta, Alfred Potocki, latem 1944 r. przy pomocy Niemców wywiózł do Wiednia, a następnie do Liechtensteinu, kilkanaście wagonów z najcenniejszymi obiektami zamkowymi, wśród których znajdowało się wiele wartościowych obrazów szkoły flamandzkiej i holenderskiej (Snyders, Teniers). Pozycje tych nie umieszczamy w niniejszym katalogu, ograniczając się jedynie do tych, które okupanci zabrali na Wawel, a które się nie odnalazły.

Jakkolwiek katalog nasz zawiera jedynie obrazy wywiezione i zaginione, nie sposób jednak nie wspomnieć choć przykładowo o tych prywatnych zbiorach, które padły pastwą płomieni w Warszawie w latach 1939 i 1944. Pomijając już bowiem kolekcje zbieraczy narodowości żydowskiej, których zbiorów, wobec śmierci ich właścicieli,

dzisiaj niesposób nawet w przybliżeniu odtworzyć, pomijając obrazy, znajdujące się w antykwariatach warszawskich, które się niemal w stu procentach spaliły — ograniczymy się tu jedynie do dwóch pozycji przykładowych.

Tak więc ofiarą ognia padły cenne zbiory Ludwika Bryndza-Nackiego, wśród których znajdowały się tak cenne pozycje, jak obrazy Giulia Romano, Begi, Poela itd. Spaliły się zbiory po Antonim Pechu, którego galerię reprezentowały takie nazwiska, jak El Greco, Del Piombo, Clouet, Rubens, Jordaens, van Ostade, van de Velde, Wouwermann, czy Holbein. Oczywiście, podobnych przykładów można cytować wiele — jeśli o nich wspominamy, to w tym celu, by Czytelnik zdał sobie sprawę, iż niniejszy katalog odtwarza jedynie część tych rzeczywistych strat, jakie społeczeństwo polskie poniosło w dziedzinie zbiorów malarstwa obcego.

W stosunku do posiadanego materiału dokonano pewnej selekcji, kierując się zarówno względami wartości artystycznej, jak i praktyczno-dokumentacyjnej. Z tego względu starano się podać przede wszystkim pozycje, które można było udokumentować materiałem fotograficznym. Pozycje, dla których nie podano plansz, są nieliczne; należą do nich przede wszystkim obrazy sygnowane przez autorów, obrazy o większej wartości artystycznej, lub też takie, które posiadały specjalną wartość ze względu na temat, czy też autora.

W odniesieniu do strat gdańskich możemy podać jedynie niewiele plansz, gdyż cały prawie materiał inwentarzowo-fotograficzny Muzeum m. Gdańska znajduje się w Hamburgu i mimo usilnych starań, nie został dotąd odzyskany.

Przy niektórych pozycjach brak danych o wymiarach obrazu, względnie fakturze — oznacza to, iż danych nie dało się uzyskać, w poszczególnych bowiem (zresztą nielicznych) wypadkach zachowały się jedynie fotografie wywiezionych obiektów. Przy poszczególnych pozycjach brak literatury — oznacza to, iż obraz jej nie posiada, a dane zaczerpnięte są z ocalałych materiałów inwentarzowych.

Wreszcie należy zaznaczyć, iż katalog niniejszy pod względem terytorialnym obejmuje jedynie obszary, które w r. 1939 wchodziły w skład obecnego Państwa Polskiego i b. Wolnego Miasta Gdańska.

Katalog niniejszy opracowany został głównie na podstawie materiałów, zebranych przez Biuro Rewidynkacji i Odszkodowań w Ministerstwie Kultury i Sztuki a uzupełnianych przez specjalistów.

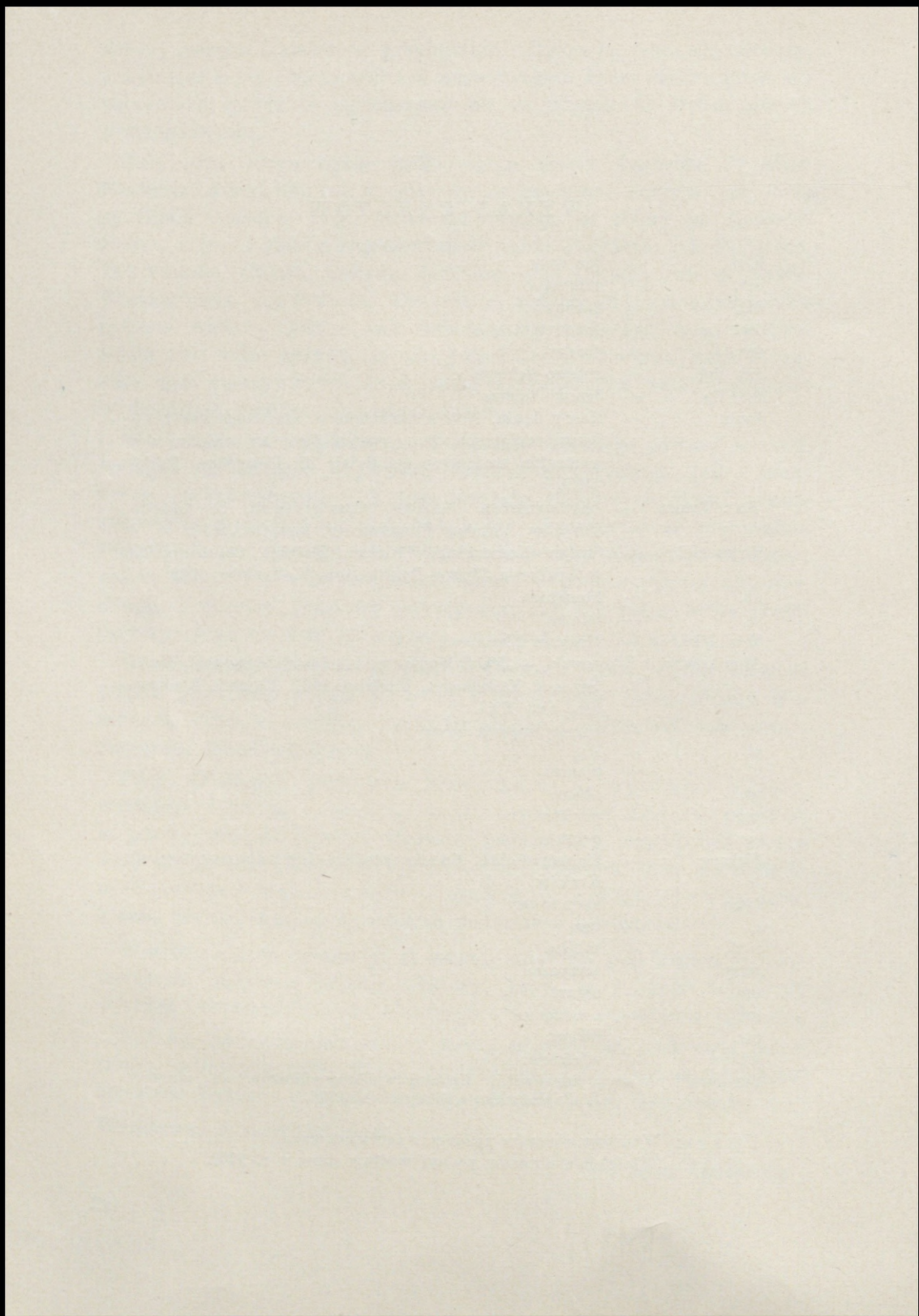
Warszawa, w sierpniu 1949 r.

Władysław Tomkiewicz

WYKAZ SKRÓTÓW

b. d.	—	bez daty
cat.	—	catalogue
dat.	—	datowany
dep.	—	depozyt
drz.	—	drzewo
drz. dęb.	—	drzewo dębowe
drz. lip.	—	drzewo lipowe
Jouin	—	Henry Jouin, Notice historique et analitique des peintures, sculptures etc.... posées dans les galeries des portraits nationaux au Palais de Trocadéro, Paris, 1879.
Kat. Tymcz.	—	Wydawnictwa Muzeum Czartoryskich, I, Galeria Obrazów, Katalog Tymczasowy, Kraków, 1914.
Komornicki	—	Stefan Komornicki, Muzeum Księżąt Czartoryskich w Krakowie. Muzea Polskie, tom V, Kraków, 1929.
lit.	—	literatura
m.	—	miasto
Muz. Nar.	—	Muzeum Narodowe
Muczkowski i Zdanowski	—	Józef Muczkowski i Józef Zdanowski, Hans Suess z Kulmbachu, Kraków, 1927. Rocznik Krakowski, tom XXI.
nr. inw.	—	numer inwentarzowy
ol.	—	olej
pl.	—	plansza
pł.	—	plótno
por.	—	porównać
poz.	—	pozycja
Sicherg.	—	Sichergestellte Kunstwerke im Generalgouvernement. Kraków, b. d.
sygn.	—	sygnowany
t.	—	tom
tabl.	—	tablica
temp.	—	tempera
um.	—	umarł
ur.	—	urodzony
uw.	—	uwaga
właśc.	—	właściciel
Żarnowski	—	J. Żarnowski, Katalog wystawy obrazów ze zbiorów J. Popławskiego, Warszawa, 1936.

U w a g a : Wymiary obrazów podane w centymetrach.
Właściciele obrazów podani według stanu z r. 1939.

MALARSTWO WŁOSKIE

STANDARD CYCLES

A B A T E. Niccolo dell'Abate (ok. 1509 — 1571)

1. Taniec amorków.

ol. drz. lip., 67×48, nr inw. 73622.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muzeum Narodowe w Warszawie: Katalog Malarstwa Obcego, 1938, Nr. 1, pl. 1.

Tabl. 1

A L B A N I. Francesco Albani (1578 — 1660)

2. Venus i Amor.

ol. pł., 99×74.

Właśc.: Juliusz Tarnowski, Sucha.

Uwaga: Na ramie z tyłu napis tuszem: „RT Sucha“.

Tabl. 2

3. Diana wychodząca z kąpeli.

ol. pł., 99×74.

Właśc.: Juliusz Tarnowski, Sucha.

Uwaga: Na odwrocie ramy napis tuszem: „RT Sucha“.

Tabl. 3

B A T O N I. Pompeo Batoni (1708 — 1787).

4. Architektura, rzeźba i malarstwo.

ol. pł., 123×93.

Właśc.: Adam Branicki, Wilanów.

Lit.: Sicherg. Nr. 101.

Tabl. 4

BONIFAZIO. Bonifacio de'Pitati zw. B. Veronese
lub B. Veneziano (1487 — 1553).

5. Znalezienie Mojżesza.

ol. pł., 105,5 × 155,4.

Sygn. „V S Q 3

Q V O“

Właśc.: J. Tarnowski, Sucha.

Lit.: Sicherg. Nr. 146.

Tabl. 5

BORDONE. Paris Bordone (1500 — 1571).

6. Pejzaż alegoryczny.

ol. pł., 126 × 177.

Sygn. „Opus Paris Bor.“

Właśc.: A. Branicki, Wilanów.

Lit.: Sicherg. Nr. 129.

Tabl. 6

CREDI. Lorenzo di Credi (1459 — 1537).

7. Madonna adorująca Dzieciątko.

temp. drz., tondo, średnica 85, nr. inw. TPN 11.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu (depozyt Tow. Przyjaciół
Nauk).

Tabl. 7

GUARDI. Francesco Guardi (1712 — 1793).

8. Schody pałacowe.

ol. pł., 32,8 × 25,8. nr. inw. 46612.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz., Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 29,
pl. 17.

Sicherg. Nr. 130.

Tabl. 8

9. Wnętrze kościoła św. Marka w Wenecji.

ol., pł., 97×72. nr. inw. 490/1910.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 9

GUGLIELMI. Gregorio Guglielmi (1714 — 1773).

10. Projekt malowidła plafonowego.

ol. pł., 94×61, nr inw. 120984.

Sygn. i datowany: „Guglielmi F. 1768“.

Właśc.: Muz. Narod. w Warszawie.

Lit.: Muzeum Narod. w Warszawie: Katalog Galerii Mal. Obcego
1938 r. Nr. 31, pl. 19.

Sicherg. Nr. 131.

Tabl. 10

LANDI. Nerrociodi Bartolomeo dei Landi
(1447 — ok. 1500).

11. Madonna z Dzieciątkiem.

Temp. drz., 52×35, nr inw. 158.

Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie.

Lit.: Sicherg. Nr. 136.

S. Komornicki, Muzeum Ks. Czartoryskich, Nr. 44.

Tabl. 11

MAGNASCO(?) Alessandro Magnasco (1681—1747).

12. Krajobraz.

ol., pł., 94×73.

Właśc.: Adam Tarnowski, Warszawa.

Tabl. 12

MALARZ UMBRYJSKI z XIV w.

13. Madonna z Dzieciątkiem na tronie (środkowa
część tryptyku).

temp., pł. naklejone na drz., 70×35, nr inw. 324.

Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie.
Lit.: Kat. Tymcz. 180.

Tabl. 13

MALARZ UMBRYJSKI z XV w.

14. Madonna z Dzieciątkiem.

temp., drz., 50×38, nr inw. TPN 47.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 14

MALARZ WENECKI z I poł. XVI w.

15. Madonna z Dzieciątkiem.

ol., pł., 106×87.

Właśc.: Zbiory Lubomirskich, Rzeszów.

Lit.: Sicherg. Nr. 145.

Tabl. 15

MALARZ WŁOSKI z XVI w.

16. Św. Katarzyna z donatorem.

ol. drz., 51×36,5, nr inw. Pin. 4.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 16

MALARZ WŁOSKI z XVI/XVII w. (Domenichino?)

17. Diana i Kallisto.

ol. drz., 78×124.

Właśc.: A. Branicki, Wilanów.

Lit.: Sicherg. Nr. 144.

Uwaga: Na odwrocie z lewej napis: „N 212 Domirichino/Gal. de Wilanów“, z prawej u dołu stempel z „N 163“ i czerwona kartka. Na blejtramicie u góry nalepka „163/1924“, z prawej „Wil/314“. Sicherg. podaje wymiary 78×124, przypisując obraz nieznanemu malarzowi tokańskiemu z XVI w.

Tabl. 17

P A N N I N I. Giovanni Pannini (1692 — 1765).

18. Odnalezienie Belizariusza wśród ruin Rzymu.

ol., pł., 110 x 155; nr inw. 121659.

Sygn. i dat. na głazie po lewej stronie: „Date obolum Belisario P. Panrini P. Romae MDCCXXV“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: M. Walicki. Przewodnik po dziale malarstwa obcego Muz. Nar. w Warszawie, 1936.

Tabl. 18

R A F A E L. Raffaello Santi (1483 — 1520).

19. Portret młodzieńca.

ol., drz., 75 x 59, nr inw. 154.

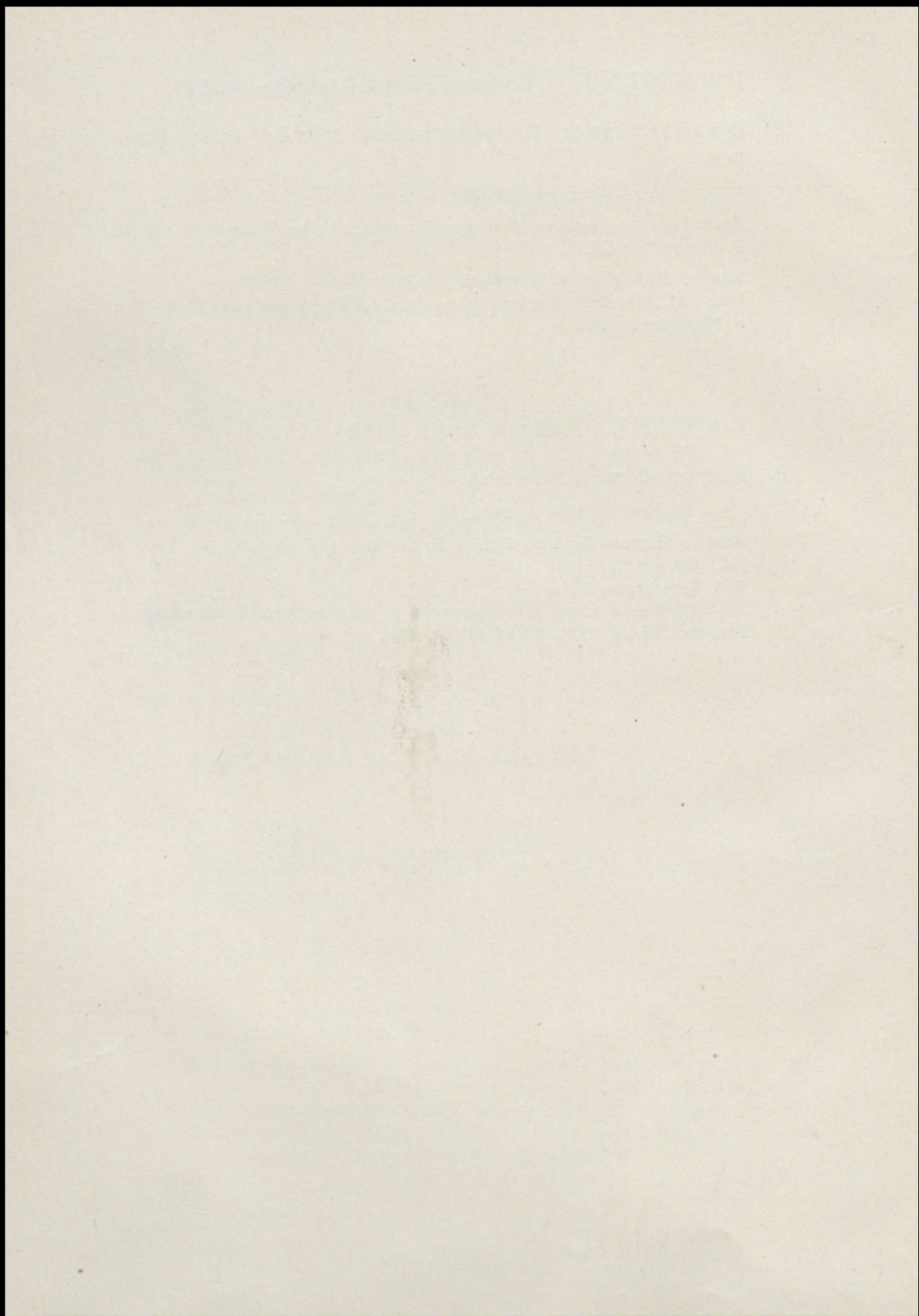
Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr. 141.

Kat. Tymcz. poz. 154.

Die Bildnisse Raffaels und Leonardos in der Czartoryski Sammlung in Dresden. Z.f.b.K. N.F. XXVI 1915 s. 145.

Tabl. 19

MALARSTWO FRANCUSKIE

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

BELIN. Jean Belin zw. Blain de Fontenay (1653 — 1715).

20. Owoce i naczynia.

ol., pł., 89,2×116,4.

Sygn. „B. F.“

Właśc.: Abe Gutnajer w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury. Warszawa, 1939, Nr. 10.

Tabl. 20

BERTIN. Nicolas Bertin (1667 — 1736).

21. Merkury zabijający Argusa.

ol. pł., 73×92. nr inw. 147.

Właśc.: Muz. Narod. w Warszawie.

Lit.: Muzeum Narodowe w Warszawie; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 r., Nr 61. pl. 39.

Tabl. 21

BOUCHER. François Boucher (1703 — 1770).

22. Śpiąca Diana.

ol. pł., owal poziomy.

Właśc.: Alfred Potocki, Łańcut.

Lit.: Sichert. Nr. 147.

Tabl. 22

23. Toaleta Venus.

ol. pł., owal poziomy.

Właśc.: Alfred Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 148.

Tabl. 23

24. Scena bakchiczna.

ol. pł., owal poziomy.

Właśc.: Alfred Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 149.

Tabl. 24

BOUCHER (Pracownia).

25. Diana z pasterzem.

ol. pł., owal pionowy.

Właśc.: Alfred Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 150.

Tabl. 25

26. Kąpiel.

ol. pł., owal poziomy.

Sygn. „M. le Hay“.

Właśc.: Alfred Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 151.

Tabl. 26

CLOUET (?) François Clouet (1522 — 1573).

27. Portret Henryka Walezego.

ol. drz., 40×20.

Właśc.: Józef Potocki, Warszawa.

Lit.: Mycielski J. Portrety polskie, Kraków.

Gurlitt C. Polnische Porträts in Zeitschrift f. bildende Kunst. XXIII, 1912, 108.

Tabl. 27

28. Portret księżniczki Ludwiki Lotaryńskiej.

ol. drz. (parkietowane) 32×24.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Lit.: Jouin, Notice, str. 897.

Uwaga: Na odwrocie kartka z napisem druk. z XVIII w. „Louise de Lorraine, Reine de France, fille de Nicolas de Lorraine... mourut le 29 Janvier 1601 agée de 47 ans, 9 mois“. U dołu dopisek „Original de Jeannet“. Również na odwrocie pieczęć z napisem: „Fürstlich Czartoryskisches Maiorat Gołuchów“.

Tabl. 28

DAVID. Jacques Louis David. (1748 — 1825).

29. Stanisław Kostka Potocki.

ol. pł., 304 × 218.

Sygn. i datowany: „David 1781“.

Właśc.: Adam Branicki, Wilanów.

Lit.: J. David: Le peintre L. David. 1880, 634.

Cat. Exposition David et ses élèves, 1913, Nr. 31

Czajewski W., Willanów, 1893.

Cantinelli, David 1930. Nr. 31, pl. VII.

Tabl. 29

DUGHET. Gaspard Dughet zw. Poussin (1615 — 1675).

30. Pejzaż heroiczny.

ol., pł., 102 × 139.

Właśc.: J. Tarnowski, Sucha.

Lit.: Sicherg. Nr. 160.

Uwaga: Na odwrocie płótna, u góry z prawej strony, napis czarnym tuszem „Sucha“. Na blejtramie także napisy „RT Sucha“ i „KOZ. 3“.

Tabl. 30

31. Pejzaż idylliczny.

ol., pł., 69 × 84,5, nr. inw. 492.

Właśc.: Muzeum Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie. Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 67.

Tabl. 31

FRAGONARD. Jean Honoré Fragonard (1732 — 1806).

32. Przysięga miłosna.

ol. pł. owal pionowy.

Właśc.: A. Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 153. (podano tytuł obrazu „Pocałunek“)

Tabl. 32

G U E R I N. François Guerin (um. po 1791 r.).

33. Dwie damy i młodzieniec koncertują, siedząc na tarasie.

ol. pł., 32,6 × 23,2.

Sygn. i dat. „F. Guerin fecit 1768“.

Właśc.: Galeria w Łazienkach.

Lit.: St. Iskierski, Katalog Galerii Obrazów Pałacu w Łazienkach w Warszawie, 1931. Nr. 46.

T. Mańkowski, Galeria St. Augusta. Lwów 1932, Nr. 367.

Tabl. 33

G R I M O U. Alexis Grimou. (1678 — 1733).

34. Portret młodego malarza.

76 × 64.

Właśc.: Muzeum. m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, str. 21. Danzig, 1943.

Tabl. 34

H U T I N. Charles Hutin. (1715 — 1776).

35. Kobieta w fotelu.

ol. pł., 77 × 55,5.

Właśc.: Józef Potocki, Warszawa.

Lit.: Sicherg. Nr. 157.

Tabl. 35

L A R G I L L I È R E. Nicolas de Largillière
(1656 — 1746).

36. Portret damy z pieskiem i małpą.

ol. pł., 135 × 106, nr. inw. 47186.

Właśc.: Muz. Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 73, pl. 46.

Muz. Nar. w Warsz.: Malarstwo Obce. Wybór 48 dzieł. 1929, pl. 38. Sicherg. Nr. 158.

Uwaga: Sicherg. podaje wymiary $135 \times 104,5$.

Tabl. 36

LA TOUR. Maurice Quentin de la Tour (1703 — 1788).

37. Portret Jean Jacques Rousseau.

ol., pł., owal 55×46 , nr. inw. TPN 79.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu (depozyt Tow. Przyjaciół Nauk).

Tabl. 37

LE BRUN. Charles le Brun (1619 — 1690).

38. Wniebowzięcie.

ol., pł., 157×74 .

Właśc.: A. Branicki, Wilanów.

Lit.: Sicherg. Nr. 152.

Uwaga: Według danych Muz. Narod. w Warszawie wymiary 133×95 .

Tabl. 38

LE MOINE. François Le Moine (Le Moyne) (1688 — 1737)

39. Eros i Psyche.

ol. pł. 92×122 (owal).

Właśc.: Janusz Radziwiłł, Warszawa.

Lit.: Sicherg. Nr. 159.

T. Mańkowski, Galeria St. Augusta, Lwów, 1932, Nr. 1139.

Uwaga.: Sicherg. podaje wymiary $91,5 \times 108$ oraz błędny tytuł „Venus ze śpiącym amorkiem.“

Tabl. 39

LORRAIN. Claude Gellée, zw. Lorrain
(1600 — 1682)

40. Pejzaż z wędrowcami.

ol. pł. 86×109.

sygn. u dołu: „Claudio/Roma 1639“.

Właśc.: Aleksander Heyman-Jarecki, Warszawa.

Tabl. 40

MALARZ FRANCUSKO — NIDERLANDZKI z XV w.

41. Święta z księgą.

ol. drz. dębowe, 31×24,5, nr. inw. V,331.

Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie.

Lit.: Sicherg. 154.

Katalog Tymcz. 1914. Nr. 125.

Uwaga: Sicherg. podaje wymiary 32,7×24,6.

Tabl. 41

MALARZ FRANCUSKO — NIDERLANDZKI z XV w.

42. Portret damy.

drz. dębowe, 44,8×32.

Właśc.: Adam Branicki, Warszawa.

Uwaga: Na odwrocie ramy u dołu nalepka z napisem: „Otocin“. Z lewej, ku dołowi, ołówkiem: „Wł. Hr. A. Branickiego z Wilanowa.“

Tabl. 42

MALARZ FRANCUSKO — NIDERLANDZKI z końca XV w.

43. Portret Karola VIII, króla francuskiego.

ol. i temp., drzewo dęb. parkietowane, 42×32,5.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Uwaga: Na odwrocie nalepka biała z napisem: „34“, oraz różowa z nadrukiem „2033.“

Tabl. 43

MALARZ FRANCUSKO — NIDERLANDZKI z początku XVI w.

44. Portret Anny Bretańskiej (Anne de Bretagne).

ol. i temp., drz. dębowe, 42×33.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Lit.: Jouin. Notice... 892.

Uwaga: Na odwrocie 3 papierowe nalepki: biała i żółta z nadrukiem „33” oraz różowa z nadrukiem „2034.”

Tabl. 44

MALARZ FRANCUSKI z XVI w.

45. Portret damy.

ol. drz., 22×18.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Uwaga: Na odwrocie dwie nalepki z napisem „42”, trzecia z napisem „N. 4”, oraz etykieta drukowana firmy ramiarskiej Binaut w Paryżu. Ponadto niemieckie pieczętki Ord. Gołuchowskiej.

Tabl. 45

MALARZ FRANCUSKI z XVI w.

46. Portret damy.

ol. drz. dębowe, 34,5×25,5.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Uwaga: Na odwrocie stemple niemieckie Ordynacji Gołuchowskiej oraz nalepka z nadrukiem „N. 41.”

Tabl. 46

MALARZ FRANCUSKI z XVII w.

47. Portret Franciszki de Savoie-Nemours, M-lle d'Aumale, późniejszej królowej portugalskiej.

ol. drz. dębowe, 35×26,5.

Właśc.: Zbiory Czartoryskich w Gołuchowie.

Lit.: Jouin, Notice, 917.

Uwaga: Na odwrocie 3 kartki: biała i żółta z napisem „17” oraz różowa z nadrukiem „1974”.

Tabl. 47

MONET. Claude Monet (1840 — 1926).

48. Wybrzeże koła Pourville.

ol., pł., 59×72. nr. inw. 107/1906.

Sygn. „Claude Monet“.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Lit.: M. Gumowski, Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu, Kraków, 1924,
str. 25 i tabl. 152.

Tabl. 48

PERRIER (?). François Perrier zw. Bourguignon.
(1590 — 1650).

49. Samson i Dalila.

ol., pł., 56,9×70,6, nr. inw. 639.

Właśc.: Muz. Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 78.
K. E. Simon, Ausländische Kunst in Polen. Uebersicht und Ergänzungen
zu einem Inventar. Zeitschrift für Kunstgeschichte, Berlin - Leipzig
1936, Bd. 5, H. 2/3.

Tabl. 49

PESNE. Antoine Pesne (1683 — 1757).

50. Sielanka.

ol., pł., 66×51,5, nr. inw. 791.

Sygn. i dat. „Antoine Pesne fecit 1751.“

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 79,
pl. 49.

Tabl. 50

51. Dziewczyna z gołębkiem.

ol., pł., 55×45, nr. inw. 60/1931.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 51

PILLEMENT, Jean Baptiste Pillement.
(1728 — 1808).

52. Rybacy ciągnący sieci nad brzegiem morza.

ol., pł., 24×32,5, nr. inw. 22528.

Sygn. i dat. „J. Pillement 1769.“

Właśc.: Muzeum Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.: Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 80.
pl. 50.

Tabl. 52

53. Widok morza z łodziami rybackimi.

ol., pł., 24×32,5, nr. inw. 22529.

Sygn. i dat.: „J. Pillement 1769.“

Właśc.: Muzeum Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.: Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 81.

Tabl. 53

POUSSIN. Nicolas Poussin (1594 — 1665).

54. Powrót Odyssa.

ol., pł., 89,7×99,8.

Sygn. „Pous...“

Właśc.: Heyman-Jarecki, Warszawa.

Tabl. 54

TRINQUESSE. Louis Trinquesse (data ur. i zgonu nie znana).

55. Portret damy.

ol., pł., 91,5×73, nr. inw. 126204.

Sygn. i dat.: „L.A.R. Trinquesse P. 1780.“

Właśc.: Muzeum Narod. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 87,
pl. 54.

Collection Jean Dolfus (quatrième vente) tome IV, Paris 1912, pl. 37.

Tabl. 55

VALAYER — COSTER. Anne Valayer-Coster
(1744 — 1818).

56. Martwa natura z owocami i motylem.

ol. pł., 46×57,5, nr. inw. 98.

Właśc.: Muzeum Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.: Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 poz. 89.

Tabl. 56

WATTEAU. Antoine Watteau. (1684 — 1721).

57. Odpoczynek.

ol., pł.,

Właśc.: A. Potocki, Łańcut.

Lit.: Sicherg. Nr. 161.

Tabl. 57

58. Śniadanie w lesie.

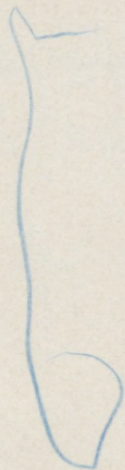
ol., pł.,

Właśc.: A. Potocki, Łańcut.

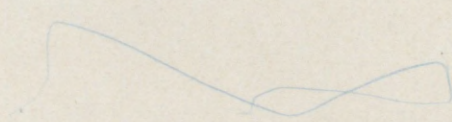
Lit.: Sicherg. Nr. 162.

Tabl. 58

MALARSTWO HISZPAŃSKIE

MAI 1950

MURILLO (?). Bartolomé Estéban Murillo.
(1618 — 1682).

59. Kuchnia anielska św. Diego d'Alcala.

ol., drz., 25,3 × 35,9 (szkic).

Właśc.: Maciej Piasecki, Warszawa

Tabl. 59

ZURBARAN (?) Francisco Zurbaran (1598 — 1662).

60. Portret młodzieńca z gałązką w dłoni.

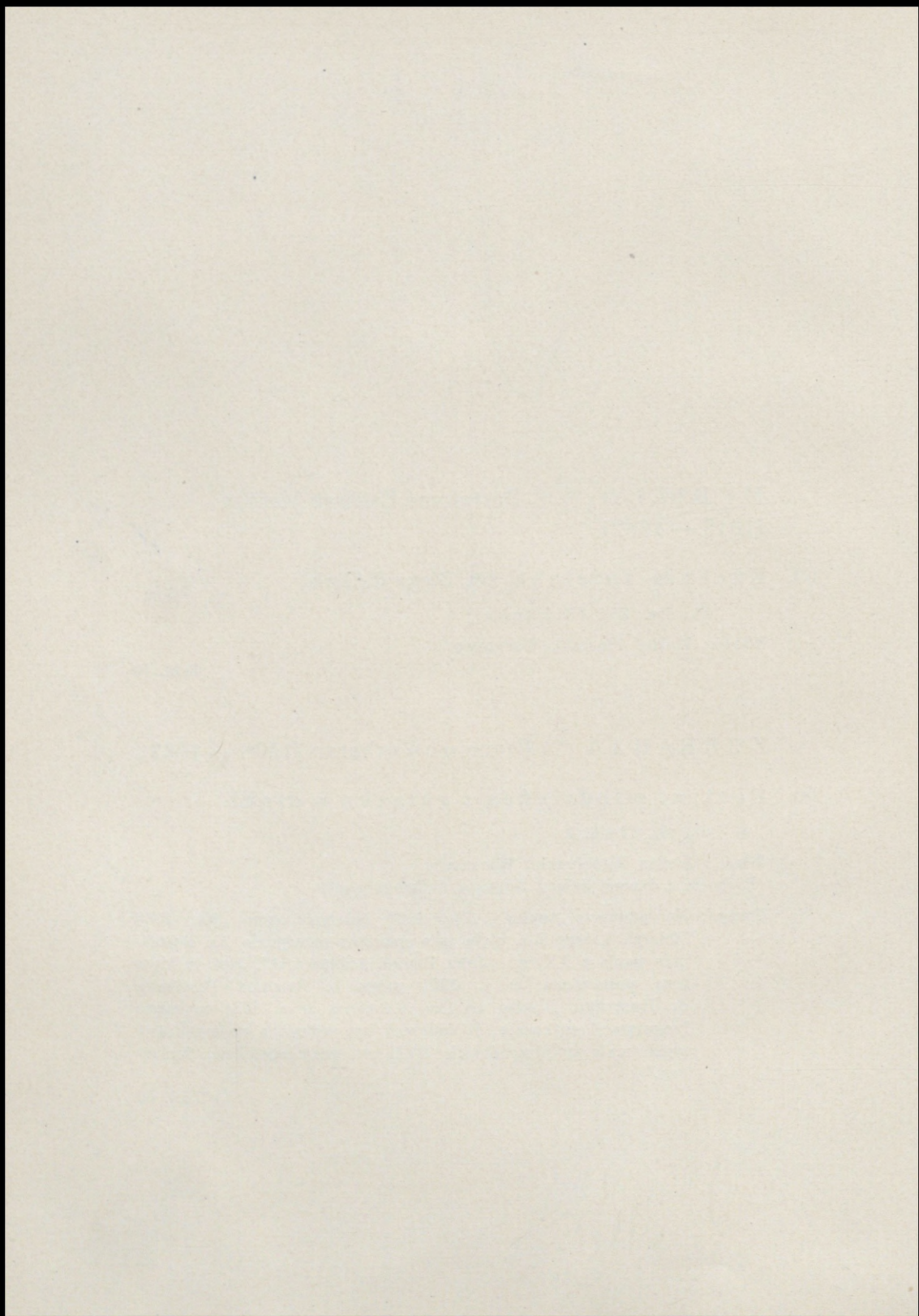
ol., pł., 73 × 61,2.

Właśc.: Stefan Wróblewski, Warszawa.

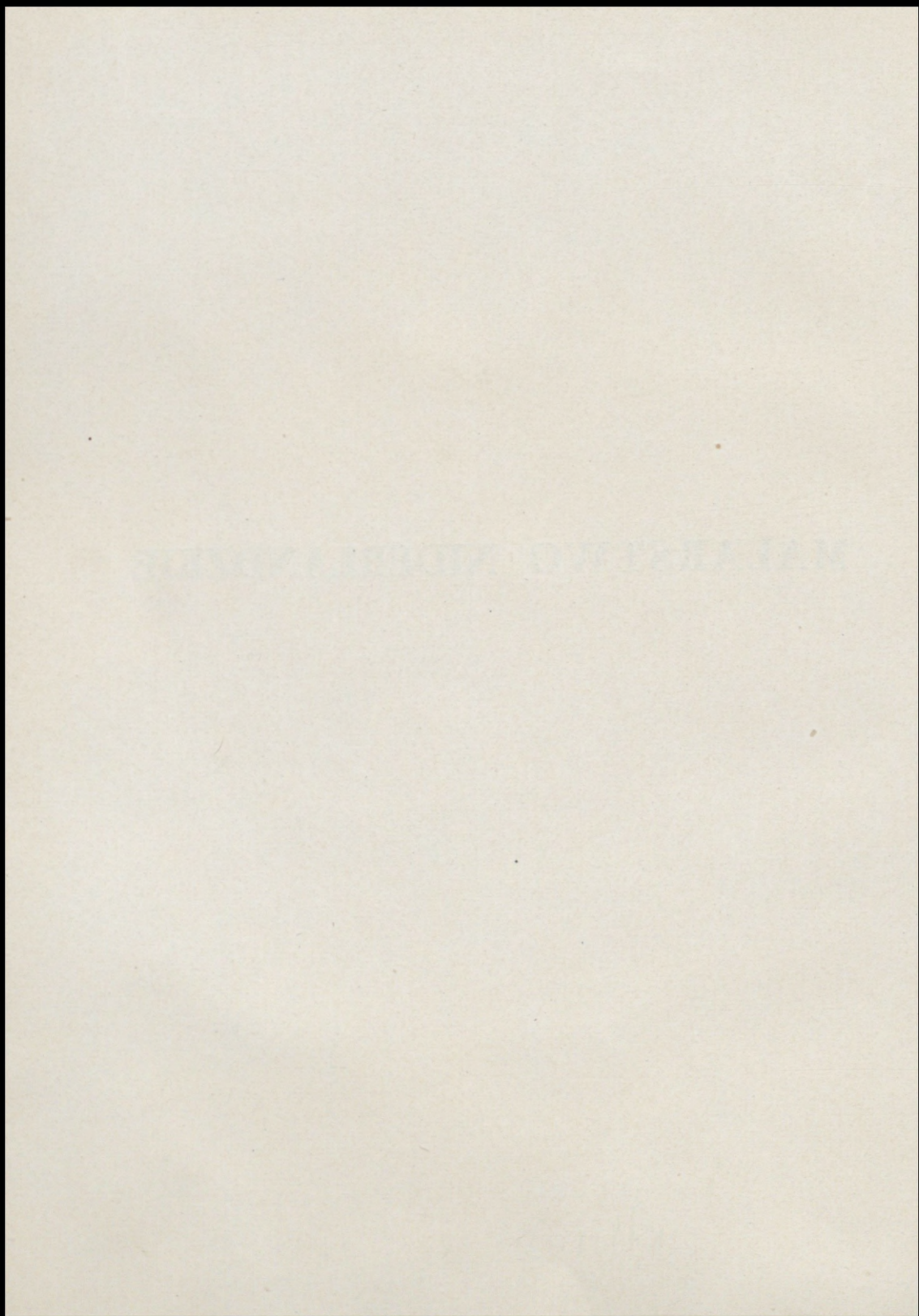
(Pochodzi z dawnej galerii Augusta Sułkowskiego).

Uwaga: Na odwrocie napisy: „Nr. 400“ (czarny) oraz „SA. 205“ (biały). Litery S.A. ujęte jako spleciony monogram. Na blejtramie napis z XX w.: „John Brown Autoportret“. Jest to hipoteza postawiona w r. 1921 przez b. kustosa Ermitażu, dr Hartwiga. Bliższa analiza, dokonana w r. 1944 w czasie konserwacji wykazała, iż autorem był któryś z najwybitniejszych malarzy hiszpańskich XVII w., prawdopodobnie Zurbaran.

Tabl. 60

MALARSTWO NIDERLANDZKIE

BREUGHEL. Pieter Breughel Starszy.
(1525 — 1569).

61. Walka karnawału z postem.

ol., drz., 116 × 162, nr. inw. 75467.

Sygn. na wywieszce domu z lewej: „P. Breugel“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Lit.: F. Kopera, Muzeum Narodowe w Krakowie, Nr. 40.

Uwaga: Obraz zabrany 5.XII.1939 przez żonę gub. Wächtera i jakoby sprzedany w Wiedniu.

Tabl. 61, 62

BRUYN. Bartholomaeus Bruyn (de Bruyn, Brun)
(1493 — ok. 1557).

62. Zmartwychwstanie.

ol. drz., 141,5 × 78, nr inw. Pin. 5.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 63

CLEVE. Marten van Cleve. (1527 — 1581).

63. Wesele chłopskie.

ol., drz. dęb. tondo o średn. 32,5, nr. inw. 34697.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr. 106.
Żarnowski. Katalog wystawy obrazów ze zbior. dr. J. Popławskiego, W-wa,
1936, N. 11.

Tabl. 64

ENGELBRECHTSEN. Cornelis Engelbrechtsen
(1468 — 1533).

64. Fragment z pokłonu Trzech Króli.

ol., drz. dęb., 18,5×14, nr. inw. 18.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, Nr. 109. Illustrierter Katalog der reichen Gemälde-Galerie des Herrn J.P. Weyer... Catalogue illustré de la riche et nombreuse collection de tableaux composant la galerie de Mr. J. P. Weyer... Köln-Cologne (1862).

FLORIS. Frans de Vriendt zw. Floris. (1516 — 1570)

65. Alegoria.

101×130.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemälde-Galerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 4.

Tabl. 55

KOCK. Lucas Cornelisz de Kock. (ok. 1495 — data śmierci nieznana).

66. Kuszenie św. Antoniego.

ol., drz. dęb., 45 x 57, nr inw. 126215.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, nr 111, pl. 68.

N. Beets: Lucas Corneliszoon de Kock, „Oud Holland“, 1935.

Tabl. 66

MALARZ NIDERLANDZKI około 1520 r.
(Jacob van Utrecht?)

67. Opłakiwanie Chrystusa.

temp., drz. dęb., 89,5 x 110,5, nr inw. 126259.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Sichert. Nr. 42.

Muz. Narod. w Warszawie; Kat. Mal. Obcego Nr. 120 i tabl. 75.

Tabl. 67

M A N D Y N. Jan Mandyn (1502 — ok. 1560).

68. Zstąpienie do otchłani.

ol., drz., 13,7 x 10,4, nr inw. 34170.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Narod. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 112, pl. 69.

Zbiory Polskiego Muz. Narodow. w Rapperswilu. Katalog XXV Wystawy Tow. Op. nad Zabyt. Przeszłości w Kamienicy Baryczków. W-wa 1928, Nr 19.

Tabl. 68

M A S S Y S. Jan Massys (1509 — 1575).

69. Venus.

ol., drz., 94 x 132.

Właśc.: Fr. Pusłowski w Krakowie.

Tabl. 69

M E M L I N G. Hans Memling (Memlinc),
(ok. 1435 — 1494).

70. Sąd Ostateczny (tryptyk).

Właśc.: Kościół Mariacki w Gdańsku.

Lit.: Karl Voll, Memling, Stuttgart u. Leipzig, 1909. Klassiker der Kunst, t. XIV, str. 5—15.

Friedländer, Altniederländische Malerei. Berlin 1924, t. VI. Nr. 8 pl. 7—10.

Tabl. 70, 71, 72

M I S T R Z L E G E N D Y M A R I I M A G D A L E N Y. (czynny w Brukseli 1490 — 1520).

71. Madonna.

temp., drz. dęb., 15 x 15 (tondo), nr inw. 34169.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 115.

Zbiory Polsk. Muz. Nar. w Rapperswilu. Katalog XXV Wystawy Tow. Op. nad Zabyt. Przeszł. W-wa 1928, Nr 59.

Tabl. 73

MISTRZ POKŁONU TRZECH KRÓLI.
(czyanny w Antwerpii 1510 — 1530).

72. Przepowiednia Sybilli.

ol., drz. dęb., 77 x 48,2 nr inw. 34688.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 116.
Żarnowski. Katalog Wystawy Obrazów ze zbior. dr J. Popławskiego. Muzeum Nar. w Warsz. 1936, Nr 2.

Tabl. 74

PIETERSZON. Pieter Pieterszon zw. Longopietro
(1540 — 1603)

73. Na targu.

ol. drz. dęb., 122 x 173.

dat. „15.8,4 Januaris“.

Właśc.: Edward Raczyński w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury. Warszawa, 1939, poz. 106.
pl. 39.

Tabl. 75

WEERDT (?) Adriaan de Weerd (1510 — 1590).

74. Modlitwa w Ogrójcu (lewe skrzydło tryptyku).

ol., drz. dęb., 83 x 37, nr inw. 34687.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 r., Nr 129,
pl. 81.

Żarnowski, Kat. Wystawy Obrazów ze zbior. dr. J. Popławskiego. Muzeum Nar. w Warszawie 1936, Nr. 5.

Tabl. 76

YSENBRANDT. Adriaen Ysenbrandt (zm. 1551).

75. Madonna z Dzieciątkiem w otoczeniu św. Jana Chrzciela i św. Hieronima.

temp., drz. dęb., tondo średn. 87, nr inw. 34686.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 r., Nr 130,
pl. 82.

Żarnowski, Kat. Wyst. Obrazów ze zbior. dr J. Popławskiego. Muzeum Nar. w Warszawie 1936, Nr. 3.

Sicherg. Nr 43.

Tabl. 77

MALARSTWO FLAMANDZKIE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

ADRIAENSSEN (?). Alexander Adriaenssen
(1587 — 1661)

76. Ryby morskie.

ol. pł., 66 x 82,8.

Właśc.: Jakub Klejman w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 1, pl. 1.

Tabl. 78

B E E T. Osia Beet (1622 — 1678).

77. Zastawa stołowa.

ol. drz. dęb., 54 x 80.

Właśc.: Mieczysław Zagajski w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 9, pl. 5.

Tabl. 79

B R O U W E R. Adriaen Brouwer. (1605 — 1638).

78. Chłopi w karczmie.

ol., blacha miedz., 17,5 x 23, nr inw. 76484,
sygn. monogramem „AB“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 r., Nr 133, pl. 84.

Sicherg. Nr 46.

Hofstede de Groot. Beschreibendes und kritisches Verzeichnis der Werke der herförragendsten holländischen Maler des 17 Jh., Esslingen 1907.

Tabl. 80

79. Scena w karczmie.

ol., pł., 44 x 37,5.

sygn. „A. Brouwer fecit.“

Czterej chłopci grają w karty przy okrągłym stole, trzej inni palą fajki, siedząc przy beczce.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, Danzig, 1902, str. 3, poz. 27.

DEMARNE. Jean Louis Demarne (De Marne) zw. Marnette (1754 — 1829).

80. Pejzaż ze sztafażem.

ol., pł., 46,5 x 56.

sygn.: „De Marne“.

Właśc.: Adam Tarnowski, Warszawa.

Tabl. 81

DYCK. Anton van Dyck (1599 — 1641).

81. Ukrzyżowanie (szkic).

48,5 x 43.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuwerbungen, Danzig, 1943, str. 7.

Tabl. 82

82. Portret młodej kobiety.

pł. naklejone na drz., 75,5 x 59.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, str. 5, poz. 54, Danzig, 1902.

Tabl. 83

DYCK (?).

83. Minierwa w kuźni Wulkanu.

ol., pł., 140 x 170.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Krakowie, nr inw. 76583.

Uwaga: Zabrano 2.II.1940 do biura gen. gubernatora Franka.

Tabl. 84

GOOVAERTS. Hendrik Goovaerts. (1669—1720).

84. Wizyta w pracowni malarza.

ol., pł., 69 x 83, nr inw. 126098.

sygn.: „H. GOOVAERTS“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938 r.,
Nr 141, pl. 89.

Tabl. 85

JORDAENS. Jacob Jordaens (1593 — 1678).

85. Scena mitologiczna.

drz., 45,5 x 60,5.

Na tle pejzażu Sylen, w otoczeniu dzieci i kóz, śpi oparty o Menadę.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig, Gemaelde - Verzeichnis, 1902, str. 3,
poz. 84.

KESSEL. Jan van Kessel (1626 — 1679).

86. Małpa wśród owoców.

ol. pł. 79,5 x 100,5 (owal), Nr inw. 72555.

sygn. monogramem „JVDK“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie, Katalog Galerii Malarstwa Obcego, 1938,
poz. 148.

Tabl. 86

MALARZ FLAMANDZKI z XVII w.

87. Jonasz rzucony do morza.

ol., pł., 127,5 x 175.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu (depozyt Podczaskiego).

Tabl. 87

M O M P E R. Joos de Momper (1564 — 1635).

88. Krajobraz górski.

ol. drz., 55 x 88, nr inw. 452/1913.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 88

R U B E N S. Peter Paul Rubens. (1577 — 1640).

89. Chrystus upadający pod krzyżem.

ol., drz. dęb., 65 x 47,5, nr inw. 35794.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 157, pl. 98.

Żarnowski. Nr 12.

Catalogue de l'Exposition - Exquisses de Rubens, Août - Septembre 1937.

Musée Royaux des Beaux Arts de Belgique. Bruxelles, 1937, 29, pl. 24.

Sicherg. Nr 84.

Tabl. 89

90. Diana i Kallisto.

Szkic. ol., drz., 24 x 34,5.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Dep. Tow. Przyjaciół Nauk Nr inw. TPN. 79.

Tabl. 90

S N I J D E R S. Frans Snijders (1579 — 1657).

91. Małpa wśród owoców.

ol. pł., 111 x 157.

Właśc.: Zofia Menczakowa w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze Martwej Natury, Warszawa, 1939, poz. 120.

Tabl. 91

S U T T E R M A N S. Joost Suttermans (1597 — 1681).

92. Portret mężczyzny w zbroi.

ol. pł. na kartonie, 56 x 45. Nr inw. 34674.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie, Katalog Galerii Malarstwa Obcego, 1938,
poz. 159.
Żarnowski, Nr 20.

Tabl. 92

TENIERS. Dawid Teniers Starszy (1582 — 1649).

93. Portret filozofa.

drz., 57 x 42.

Mężczyzna w futrze i czapce futrzanej, siedzi zamyślony przy stole, na którym znajdują się książki, globus i trupia czaszka.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig, Gemaelde - Verzeichnis, 1902, str. 14,
poz. 159.

TENIERS. Dawid Teniers Młodszy (1610 — 1690).

94. Sprzedawca wódki

ol., drz. dęb., 16 x 10,6.

sygn.: „D. T. F.“

Właśc.: Adam Branicki, Warszawa.

Lit.: Sichertg. 91.

Tabl. 93

95. Ucieczka do Egiptu.

66,5 x 83,5.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Drost. Die Danziger Gemäldegalerie, Neuwerbungen, Danzig,
1943, str. 5.

Tabl. 94

96. Chłopi w karczmie.

drz., 16,5 x 22,5.

Trzej chłopi w karczmie, dwaj z nich siedzą, trzeci stoi; na dalszym planie czwarty chłop stoi oparty o ścianę.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, str. 14, poz. 100.

97. W karczmie.

drz., 18,5 x 13,5.

Przy stole stoi chłop w czerwonej czapce i brunatnym płaszczu, w lewej ręce wznosi szklanę, w prawej trzyma dzban; obok niego siedzi kobieta w białym czepcu i szarozielonej sukni.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, 1902, str. 15, poz. 161.

V O S. Simon de Vos. (1603 — 1676).

98. W e s e l e A m f i t r y t y .

ol., drz. dęb., 59 x 79,3.

Właśc.: Stanisław Jackowski, Warszawa.

Tabl. 95

MALARSTWO HOLENDERSKIE

THE FIRST TWO HUNDREDS

A E L S T. Willem van Aelst (1626 — 1683).

99. Śniadanie.

ol. pł. 54,2 x 41,7.
sygn. „W VAEL...”.

Właśc.: Janusz Radziwiłł w Nieborowie.

Lit.: M. Walicki, *Malarze Martwej Natury*, Warszawa, 1939, poz. 2, pl. 2.

Tabl. 96

B E G A. Cornelis Pietersz Bega (1620 — 1664).

100. Wnętrze karczmy.

ol., pł., 38,5 x 53,5, nr inw. Stm. 89.
sygn.: „B“ (na beczce).

Izba w karczmie z muzykantami.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig, *Gemaelde - Verzeichnis*, 1902, str. 26,
poz. 2.

B E M M E L. Willem van Bommel (1630 — 1708).

101. Krajobraz z pasterzem i krowami.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 97

BERCKHEYDE. Gerrit Adriaenz Berckheyde
(1638 — 1698).

102. Port w Haarlemie.

ol., drz., 39,5 x 55, nr inw. 109.

sygn. u dołu.

Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie.

Lit.: Sicherger. Nr 45.

S. Komornicki. Muzeum ks. Czartoryskich, Nr 82.

Tabl. 98

B O L. Ferdinand Bol (1616 — 1680).

103. Zwiastowanie.

117 x 99.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost. Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 9.

Tabl. 99

B R A M E R. Leonaert Bramer (1596 — 1674).

104. W o b e r ż y.

ol., drz. dęb., 54 x 76,8, nr inw. 180902.

Sygn. „L. Bramer“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 174, pl. 105.

Tabl. 100

105. S ą d S a l o m o n a.

ol., drz. dęb., 89,6 x 119,8.

Sygn. „L. Bramer 1643“.

Właśc.: Benedykt Tyszkiewicz, Warszawa.

Lit.: Etudes sur les peintres des écoles hollandaises, flamande et néerlandaise qu'on trouve dans la collection Semenov 1906, Nr. 32.

Tabl. 101

B R E K E L E N K A M. Quiring Gerritsz van Brekelenkam (ok. 1620 — 1668).

106. Kobieta oprawiająca rybę.

ol., drz. dęb., 43 x 33, nr inw. 36.

Sygn. „Q. B.“

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 176, pl. 107.

B. Gembarzewski. Muz. Nar. Warsz., Kraków 1926 (Muzea Polskie t. III). Nr 226.

Tabl. 102

CLAESZ. Pieter Claesz (1597 — 1661).

107. Martwa natura (śniadanie).

ol., drz. dęb., 47,8 x 63,2.

Sygn. i dat.: „1647 PC“.

Właśc.: Edward Raczyński, Warszawa.

Lit.: M. Walicki; Malarze Martwej Natury, 1939, Nr 23, Muz. Nar. w Warszawie.

N. R. A. Vroom. De schilders van het monochrome banketje, Amsterdam, 1945, str. 48 i 202.

Tabl.103

CODDE. Pieter Codde (1660 — 1678).

108. Scena historyczna.

ol., drz., 63,5 x 51,4, nr inw. 53702.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Tabl. 104

CUYP. Aelbert Cuyp (1620 — 1691).

109. Pejzaż z krowami.

101,5 x 138.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 14.

Tabl. 105

110. Portret mężczyzny.

107,5 x 77,5.

Dat. „A-o 1650“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 17.

Tabl. 106

D O U. Gérard Dou (1613 — 1675).

111. Kobieta w oknie. (Matka artysty?)

drz., 26 x 18.
Sygn. „G. Dou“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Muzeum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, str. 5, poz. 49,
Danzig, 1902.

Tabl. 107

D R O O C H S L O O T. Joost Cornelisz Droochsloot
(1586 — 1666).

112. Grabież wsi przez żołnierzy.

drz., 49 x 55,5.
Sygn. „J. D. 1654“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig, Gemaelde - Verzeichnis, Danzig, 1902,
str. 5, poz. 50.

D U C Q i D U J A R D I N. Jan le Ducq (Duck) (1629
— 1676) Karel Dujardin (Du Jardin) (ok. 1622 — 1678).

113. Młodzi hrabiowie de Wildt jako myśliwi.

147 x 120.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Dan-
zig, 1943, str. 18.

Tabl. 108

F L I N C K. Govaert Flinck (1615 — 1660).

114. Portret młodego mężczyzny.

ol., pł., 59 x 47.
Sygn. „Flinck 1637“.

Właśc.: Juliusz Tarnowski, Sucha.

Lit.: Hufstede de Groot. Meisterwerke der Porträtmalerei auf der Aus-
stellung im Haag 1903, München, Nr 25, tabl. 14.

Tabl. 109

G O Y E N. Jan Josefsz van Goyen (1596 — 1656).

115. Krajobraz z zamkiem.

ol., drz., 62,5 x 82, nr inw. Pin. 222.

Sygn. „V. G.“

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Lit.: Sichert. Nr 54.

St. Świerz-Zaleski, Zbiory Zamku Królewskiego na Wawelu w Krakowie, 1935, tabl. 31.

Uwaga: Sichert. podaje błędną sygn. „Jan Van Goyen“ i płótno zamiast drzewa.

Tabl. 110

116. Wybrzeże w Scheweningen.

ol., pł., 58 x 94, nr inw. 485 1910.

Sygn. „V. Goijen“ 16...“

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 111

117. Krajobraz nad rzeczną.

ol., drz., 40 x 72,5, nr inw. 238 1905.

Sygn. monogr. „V G.“

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 112

118. Chata nad kanałem.

101 x 93,3.

Dat. „1630“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Danzig, 1943, str. 13.

Tabl. 113

H E E M. Jan Dawidsz de Heem (1606 — 1683).

119. Martwa natura.

65,3 x 84,5.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 20.

Tabl. 114

120. Śniadanie.

ol. drz. dęb. 77,5 x 64,5.
sygn. „JD de Heem. 1660“.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Zamku Królewskim w Warszawie.
Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 53,
pl. 23.

Tabl. 115

121. Wazon z kwiatami.

ol. miedź. 49,1 x 38,7.
sygn. „J.D. De Heem“.

Właśc.: Maurycy Potocki w Jabłonie.
Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 51.

Tabl. 116

HERREGOUTS. Hendrik Herregouts (1633 — ok.
1704).

122. Scena rodzajowa.

ol., pł., 98 x 113, nr inw. 76582.
Sygn. „H. HERREGOUTS F. AD. 1653“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Krakowie.

Tabl. 117

HOBBE MA. Meinder Hobbema (1638 — 1709).

123. Pejzaż.

ol., pł., 82 x 119.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.
Lit.: Sicherg. Nr 59.

Tabl. 118

HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter (1636
— 1695).

124. Trofea myśliwskie.

ol., pł., 74,5 x 63,5.
Sygn. „... hondecoeter“.

Na pierwszym planie zabite ptactwo, przybory myśliwskie, klatka na ptaki; na dalszym kilka żywych ptaków na tle skalistego pejzażu.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig, Gemaelde - Verzeichnis. Danzig, 1902, str. 7, poz. 78.

H O O C H. Pieter de Hooch (1629 — 1683).

125. U w r ó ż k i.

50,2 x 45,5.

Sygn. „Pie. D. Hooch“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 10.

Tabl. 119

126. Kobiety przy kominku.

pl., 53,5 x 64,5.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, str. 7, poz. 79. Danzig, 1902.

Tabl. 120

J O N C K I N G. Jan Berthold Joncking (Jongking) (1819 — 1891).

127. Rynek w miasteczku.

ol., pl., 27 x 40,5, nr inw. 524 1904.

Sygn. „Jongking“.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Lit.: M. Gumowski. Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu. Kraków, 1924, str. 21 i tabl. 117.

Tabl. 121

L A E F. Leendert de Laef (Laaf, Laeff) (um. 1661).

128. D a w i d i A h i g a i.

ol., drz. dęb., 64,5 x 48,3.

Sygn. „L. De Laef“.

Właśc.: Edward Raczyński, Warszawa.

Lit.: A. Bredius. De Schilder Leendert da Laef, „Oud Holand“, 1916, 155, 59.

Tabl. 122

LASTMANN. Pieter Pietersz Lastmann (1583 — 1633).

129. Rzymska scena ofiarna.

ol., drz., 74 x 111.

Sygn. „Pieter Lastmann fecit. A 1614“.

Właśc.: J. Tarnowski, Sucha.

Lit.: Sichertg. Nr 67.

Tabl. 123

LOO. Jacob van Loo. (1614 — 1670).

130. Portret starej kobiety.

pl., 81,5 x 65.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt - Museum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis. 1902, str. 8, poz. 89.

Tabl. 124

MALARZ HOLENDERSKI z XVII w. (Ruisdael Salomon?).

131. Pejzaż leśny.

ol., pl., 52 x 74.

Właśc.: Adam Branicki, Wilanów.

Lit.: Sichertg. Nr. 61.

Uwaga: Na ramie u góry „Nr. 346“. Na odwrocie u dołu po prawej stemp. Galerii z „Nr. 346“. Na blejtramicie u góry nalepki:

1) „S.2-a/80“, 2) „346/1925“. Na ramie u góry nalepka „Wil. 1313“.

Tabl. 125

MALARZ HOLENDERSKI z XVII w.

132. Scena rodzajowa.

ol., drz. dęb., 49,6 x 45,9, Nr inw. 26 Ł.

ślady sygn. u dołu: „P...ch“.

Właśc.: Pałac w Łazienkach.

Lit.: St. Iskierski. Katalog Galerii Obrazów Pałacu w Łazienkach w Warszawie, 1931, Nr 166.

T. Mańkowski. Galeria Stanisława Augusta, tabl. 64.

Tabl. 126

MIEREVELT. Michiel Janszoon van Mierevelt
(1567 — 1641).

133. Portret męski.

ol., drz. dęb., 72 x 60.

Właśc.: Juliusz Tarnowski, Sucha.

Lit.: Sicherg. 71.

Uwaga: Na odwrotnej stronie obrazu nalepka: „Mierevelt Jan, — ofiarowany do Suchej roku 1929 przez Julię z Branickich Henrykową Potocką, w przededniu jej śmierci w St. Cloud“.

Tabl. 127

MOLENAER. Jan Mienze Molenaer (ok. 1610 —
1668).

134. Chłopiec z kostkami do gry.

ol., drz. dęb., 31,4 x 24,2, Nr inw. 34676.

Sygn. „M. 1641“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 206.

Catalogue des tableaux anciens... composant la Collection de M. le Prince Sapieha, (Paris) 1904. Nr. 70.

Tabl. 128

MOLENAER. Klaes Molenaer (przed 1630—1676).

135. Scena wśród ruin.

ol. drz. dęb., Nr inw. 120897

sygn. „K. Molenaer“.

Właśc.: Muzeum Narodowe w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warszawie, Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, poz. 207.

Catalogue des tableaux anciens des écoles... composant la Collection de M. le Prince Sapieha. Paris, 1904, Nr 70.

Tabl. 129

MONOGRAMISTA P.H.

136. Mule.

ol. drz. dęb., 41 x 75,5.

Właśc.: Edward Raczyński w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 86,
pl. 34.

Tabl. 130

M O R E E L S E. Paulus Moreelse (1571 — 1638).

137. Portret mężczyzny.

pl., 55 x 44,5.

Sygn. „Aet. 24 anno 164...“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt-Muzeum zu Danzig. Gemaelde - Verzeichnis, str. 28, poz. 35.
Danzig, 1902.

Tabl. 131

N A S O N. Pieter Nason (1612 — ok. 1690).

138. Portret podwójny.

ol., drz., 83 x 65.

Sygn. „Pieter Nason. 1648“.

Właśc.: A. Branicki, Wilanów.

Lit.: Sicherger, Nr 70.

Tabl. 132

N E T S C H E R. Constantyn Netscher (1668 — 1723).

139. Scena erotyczna.

ol., pl., 52,5 x 43, Nr inw. Pin. 127.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 133

N I E W A E L. Jan Rutger Niewael (um. 1661).

140. Pasterka.

65,5 x 51,5.

Dat. „1639“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig,
1943, str. 16.

Tabl. 134

N O O R T. Joannes van Noort (ok. 1620 — ok. 1675).

141. Rodzina artysty.

121 x 110,5.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 19.

Tabl. 135

P A L A M E D E S. Anthonie Palamedes zw. Stevaers
(1601 — 1673).

142. Portret kobiety.

ol., pł., 90 x 68, Nr. inw. 508/1910.

Sygn. „1667 Palamedes pinx“.

Właśc.: Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu.

Tabl. 136

P O T T E R. Paulus Potter (1625 — 1654).

143. Koń na tle krajobrazu.

ol., drz. 37,5 x 32, Nr inw. 1827.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 137

P Y N A C K E R. Adam Pynacker (1622 — 1673).

144. Krajobraz włoski ze stadem.

ol., drz. dęb., 44,5 x 63, Nr. inw. 35783.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.,; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 219, pl. 128.

Tabl. 138

Q U I N C K H A R D T. Jan Maurits Quinckhardt
(1688 — 1772).

145. Lekcja rysunku.

28,5 x 37,5, Nr inw. 1630.

Sygn. „J. Quinckhardt 1762“.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 139

REMBRANDT (?). Rembrandt Hermensz van Ryn
(1606 — 1669).

146. Pracownia Rembrandta.

drz., 46,5 x 36.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt-Museum zu Danzig, Gemaelde-Verzeichnis, 1902, str. 12. poz. 132.

ROMEYN Willem Romeyn (ok. 1624 — 1695).

147. Krajobraz pasterski.

ol., drz. dęb., 59,5 x 83,5, Nr inw. 35780.

Sygn. „W. Romeyn 1646“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 223.

Tabl. 140

RUISDAEL. Jacob van Ruisdael (1628 — 1682).

148. Pejzaż z ruinami.

55 x 69,5.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost. Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 15.

Tabl. 141

SANTVOORT. Dirck van Santvoort (1611 — 1680)

149. Portret męski.

ol., drz. dęb., 83 x 70.

Właśc. Adam Branicki, Wilanów.

Uwaga: Na odwrocie nalepka z liczbą „229“, druga „23/1924“, trzecia — „703/5 Branicki“; dalej stempel „N. 23“ oraz nalepki „23“ i „229“.

Tabl. 142

SCHALCKEN. Godfried Schalcken (1643 — 1706).

150. Portret mężczyzny na tle parku.

ol., drz. dęb., 42,7 x 34, Nr inw. 30.
Sygn. „Schalcken fec.“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 228,
pl. 134.

Illustrierter Katalog der reichen Gemäldegalerie des Herrn J. P. Weyer,
Köln (1862). N. 546.

Tabl. 143

STEEN. Jan Havicksz Steen (1626 — 1679).

151. Kobieta z koszykiem.

ol., drz., 25 x 20,5, Nr inw. Pin. 89.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 144

152. Dzieci uczące czytać kota.

46,7 x 40.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig,
1943, str. 11.

Tabl. 145

STOOP. Dirck Stoop (przed 1618 — 1686).

153. Potyczka kawalerii z piechotą.

ol., pł., 81 x 121, Nr inw. 35774.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, nr 230.

Tabl. 146

STREEK. Hendrik van Streek (1659 — 1713).

154. Krajobraz zimowy.

ol., pł., 81 x 91, Nr. inw. 1838.

Sygn. „H. V. Streek“ i nieczytelna data.

Właśc.: Państw. Zbiory Sztuki na Wawelu.

Tabl. 147

S W A N E V E L T. Herman van Swanevelt (ok. 1600 — 1655).

155. Krajobraz z kąpiącymi się kobietami.

ol., pł., 86 x 118,8.

Właśc.: Józef Potocki, Warszawa.

Uwaga: Na odwrocie kartka zadrukowana, wycięta ze starego katalogu XVIII w. „SVANEVELD. (HERMAN) (hoog 8 p. 6 d., breed 1 el 1 p. 6 d. Doen) Eene Rivier, met hoog gehergte omgeven, op den voorgrond gestofferd met hadente Diguren; (zeer natuurlijk van ton en van de beste schildering) van deren zeldramen meester“.

Tabl. 148

V I C T O R S. Jan Victors (ok. 1620 — po 1676).

156. Scena przed oberżą.

ol., pł., 67 x 111,5, Nr inw. 35772.

Sygn. „Jan Victors 1668“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, Nr 238.

Tabl. 149

V E L D E. Adriaen van de Velde (1636 — 1672).

157. Krowa na pastwisku.

ol., drz. dęb., 34 x 42,5 (owal), Nr inw. 46613.

Sygn. monogr. „AVDV“.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 232, pl. 137.

Tabl. 150

V E L D E. Willem van de Velde (1610 — 1693).

158. Morze z okrętami.

ol., drz., 73,5 x 107,5.

Sygn. „W. v. d. Velde 1660“.

Właśc.: J. Rykaczewski, Warszawa.

Lit.: Sicherger. Nr 94.

Tabl. 151

W A L S C A P E L L E. Jacob van Walscapelle (czynny w latach 1665 — 1718).

159. K w i a t y.

ol., pł., 76 x 61,5, Nr inw. 35793.

Falszywa sygn. „de Hem“, namalowana jest na resztkach starej.

Właśc.: Muz. Nar. w Warszawie.

Lit.: Muz. Nar. w Warsz.; Katalog Galerii Mal. Obcego, 1938, Nr 245, pl. 142.

Tabl. 152

W O U W E R M A N. Philips Wouwerman (1619—1668)

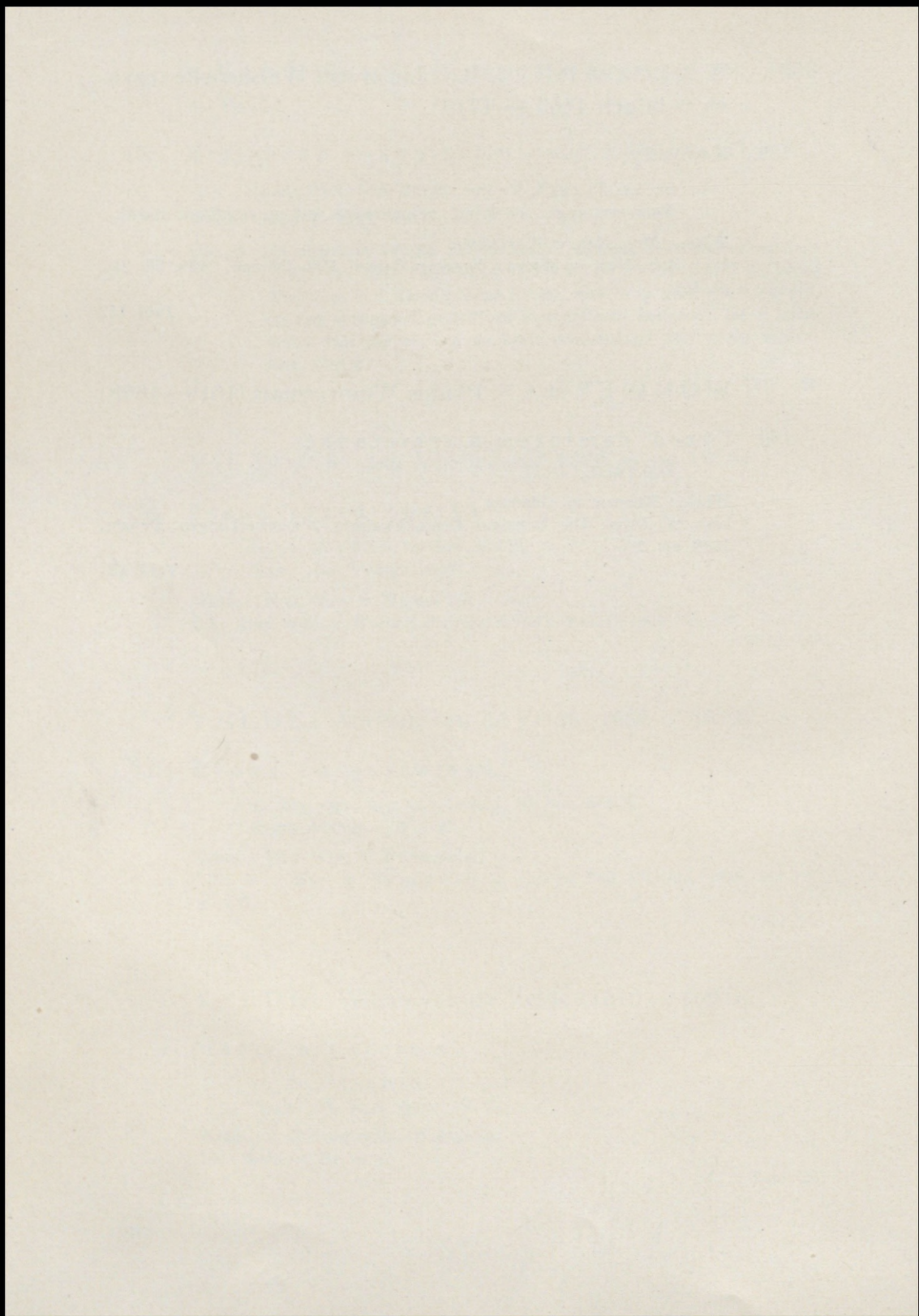
160. P r z e d n a m i o t e m m a r k i e t a n k i.

34,5 x 41,2.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 12.

Tabl. 153

MALARSTWO NIEMIECKIE

WAT FRET WU SHERWOOD

C R A N A C H. Lucas Cranach (1472 — 1553).

161. Venus i Amor.

ol., drz. lipowe, 50 x 34.

Właśc.: Adam Branicki w Warszawie.

Tabl. 154

162. Scena mitologiczna.

ol., pł., 35 x 43, Nr. inw. Stm. 120.

Na tle pejzażu 3 kobiety, mężczyzna i biały piesek.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt-Museum zu Danzig, Gemälde-Verzeichnis, Danzig, 1902, str. 26, poz. 11.

163. Portret Marcina Lutra.

popiersie, drz., 84,5 x 63.

dat. 1544.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt-Museum zu Danzig. Gemälde-Verzeichnis, Danzig, 1902, str. 26, poz. 8.

C R A N A C H (warsztat).

164. Portret elektora saskiego.

Nr depoz. 949.

Właśc.: Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu (depozyt Polskiej Akademii Umiejętności).

Tabl. 155

FALCH. Johann Falch (1687 — 1727).

165. Motyle, ślimaki i jaszczurka.

ol. pł., 36,4 x 27,8.

sygn. „Falch“.

Właśc.: Jan Popławski w Warszawie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa, 1939, poz. 34.

Tabl. 156

HAMILTON. Charles William de Hamilton (1670 — 1754).

166. Motyle, jaszczurka i wąż.

ol. drz.dęb., 39,5 x 26,5.

sygn. „CWDH“.

Właśc.: Janusz Radziwiłł w Nieborowie.

Lit.: M. Walicki, Malarze martwej natury, Warszawa 1939, poz. 46, pl. 18.

Tabl. 157

HOLBEIN. Hans Holbein (1497 — 1543).

167. Portret kupca gdańskiego.

miniatura-tondo, średn. ok. 5 cm.

Dat. „ANNO AETATIS SVAE 24. 1543“.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Jan Kilarski, Gdańsk, str. 80.

Tabl. 158

KULMBACH. Hans Sues von Kulmbach (1475 — 1522).

168. Nawrócenie cesarzowej Faustyny przez Katarzynę Aleksandryjską.

ol., drz., 118 x 62.

Właśc.: Kościół Mariacki w Krakowie.

Lit.: J. Muczkowski i J. Zdanowski, Hans Sues z Kulmbachu. Rocznik Krakowski XXI, 1927, str. 38.

Sicherg. Nr. 23e.

Uwaga: Sicherg. podaje wymiary 117 x 61.

Tabl. 159

169. Ścięcie św. Katarzyny Aleksandryjskiej
(fragment ołtarza z 1514 — 15 r.).

ol., drz., 118 x 62.

Właśc.: Kościół Mariacki w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr 23g.

Muczkowski i Zdanowski, Hans Suess z Kulmbachu. Rocznik Krakowski
XXI, 1927, str. 40.

Tabl. 160

170. Wieczera Pańska.

ol., drz., 230 x 70.

Właśc.: Kościół św. Floriana w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr 24a.

Muczkowski i Zdanowski, str. 43.

Uwaga: Sichert. podaje szerokość 65.

Tabl. 161

171. Męczeństwo św. Jana w kotle z olejem.

ol., drz., 230 x 70.

Właśc.: Kościół św. Floriana w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr 24b.

Muczkowski i Zdanowski, str. 44.

Uwaga: Sichert. podaje wymiary 230 x 65.

Tabl. 161

172. Jan Ewangelista na wyspie Patmos.

ol., drz., 230 x 70.

Właśc.: Kościół św. Floriana w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr 24c.

Muczkowski i Zdanowski, str. 46.

Tabl. 162

173. Cud św. Jana z trucizną.

ol., drz., 230 x 70.

Właśc.: Kościół św. Floriana w Krakowie.

Lit.: Sichert. Nr 24d.

Muczkowski i Zdanowski, str. 45.

Tabl. 162

174. Św. Barbara. (fragment)

ol., drz.,

sygn. „HK 1511“.

Właśc.: Franciszek Potocki, Kraków.

Lit.: Sichern. Nr 22.

Tabl. 163

175. Św. Katarzyna na tle krajobrazu (fragment większego obrazu).

ol., drz., 56 x 38,2.

Właśc.: Muzeum Czartoryskich w Krakowie, Nr inw. 338.

Lit.: Galeria Obrazów Muzeum Czartoryskich. Katalog tymczasowy Nr 94, Kraków, 1914.

Sichern. Nr 22.

Tabl. 164

KITZINGEN. Michael Lentz von Kitzingen (um. 1540).

176. Nawrócenie św. Pawła.

ol., drz.,

Właśc.: Kościół Mariacki, Kraków.

Lit.: Sichern. Nr 26.

Tabl. 165

MALARZ NIEMIECKI z I połowy XVI w.

177. Portret starego mężczyzny.

ol., drz.,

Właśc.: A. Potocki, Łańcut.

Lit.: Sichern. Nr 29.

Tabl. 166

MENGS. Anton Raphael Mengs. (1728 — 1779).

178. Autoportret.

44 x 34.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 28.

Tabl. 167

PANDISS. Christoph Pandiss (1618 — 1666).

179. Portret lekarza.

94,5 x 76.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 26.

Tabl. 168

RUTHART. Carl Andreas Ruthart (1630 — 1703).

180. Walka niedźwiedzia z lampartem.

91,7 x 76,3.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: W. Drost, Die Danziger Gemäldegalerie, Neuerwerbungen, Danzig, 1943, str. 30.

Tabl. 169

VOLLERDT. Johann Christian Vollert (1708 — 1769).

181. Pejzaż zimowy.

drz., 33,5 x 44.

Sygn. „Vollerdt p. 1754“.

Pejzaż z kaplicą na wysokim brzegu nad wodą.

Właśc.: Muzeum m. Gdańska.

Lit.: Stadt-Museum zu Danzig. Gemälde-Verzeichnis, 1902, str. 16, poz. 178.

SPROSTOWANIE

Pozycje 114 i 157 zostały odnalezione w czasie druku katalogu.

INDEKS RZECZOWY

PORTRETY poz. 19, 27, 28, 29, 34, 35, 36, 37, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 51, 55, 60, 82, 92, 93, 110, 111, 113, 114, 130, 133, 134, 137, 138, 140, 141, 142, 149, 150, 151, 163, 164, 167, 177, 178, 179.

OBRAZY O TREŚCI HISTORYCZNEJ I BATALISTYCZNEJ poz. 18, 108, 112, 129, 153, 160.

OBRAZY O TREŚCI RELIGIJNEJ poz. 7, 11, 13, 14, 15, 16, 38, 41, 59, 62, 64, 66, 67, 68, 70, 71, 74, 75, 81, 89, 95, 103, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176.

SCENY ZE STAREGO TESTAMENTU poz. 5, 49, 87, 105, 128.

OBRAZY O TREŚCI MITOLOGICZNEJ I ALEGORYCZNEJ poz. 1, 2, 3, 4, 6, 10, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 39, 54, 65, 69, 72, 83, 85, 90, 93, 161, 162.

SCENY RODZAJOWE poz. 32, 33, 50, 52, 57, 58, 61, 63, 73, 78, 79, 84, 94, 96, 97, 100, 104, 106, 122, 125, 126, 132, 139, 145, 152, 156, 160.

PEJZAŻE, ARCHITEKTURA, WNĘTRZA poz. 8, 9, 12, 30, 31, 40, 48, 52, 53, 80, 88, 101, 102, 109, 115, 116, 117, 118, 123, 127, 131, 135, 143, 144, 146, 147, 148, 154, 155, 157, 158, 181.

ZWIERZĘTA poz. 86, 91, 143, 144, 157, 180.

MARTWA NATURA, KWIATY, DROBNE ZWIERZĘTA poz. 20, 56, 76, 77, 86, 91, 99, 107, 119, 120, 121, 124, 136, 159, 165, 166.

SKOROWIDZ WŁAŚCICIELI ZBIORÓW

- BRANICKI ADAM w Warszawie poz. 42, 45, 94, 161.
BRANICKI ADAM w Wilanowie poz. 4, 6, 17, 29, 38, 131, 138, 149.
CZARTORYSCY — patrz Muzeum Czartoryskich.
GOŁUCHÓW — patrz Zbiory Ordynacji Czartoryskich.
GUTNAJER ABE w Warszawie poz. 20.
HEYMAN-JARECKI ALEKSANDER w Warszawie poz. 40, 54.
JACKOWSKI STANISŁAW w Warszawie poz. 98.
KLEJMAN JAKUB w Warszawie poz. 76.
KOŚCIÓŁ MARIACKI W GDAŃSKU poz. 70.
KOŚCIÓŁ MARIACKI W KRAKOWIE poz. 168, 169, 176.
KOŚCIÓŁ ŚW. FLORIANA W KRAKOWIE poz. 170, 171, 172, 173.
LUBOMIRSCY — patrz Zbiory Lubomirskich.
ŁAŃCUT — patrz Potocki Alfred.
ŁAZIENKI — patrz Państwowe Zbiory Sztuki.
MENCZAKOWA ZOFIA w Warszawie poz. 91.
MUZEUM MIASTA GDAŃSKA poz. 34, 65, 79, 81, 82, 85, 93, 95, 96, 97, 100,
103, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 119, 124, 125, 126, 130, 137, 140,
141, 146, 148, 152, 160, 162, 163, 167, 178, 179, 180, 181.
MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE poz. 61, 83, 108, 122.
MUZEUM NARODOWE W WARSZAWIE poz. 1, 8, 10, 18, 21, 31, 36, 49, 50,
52, 53, 55, 56, 63, 64, 66, 67, 68, 71, 72, 74, 75, 78, 84, 86, 89, 92, 104,
106, 134, 135, 144, 147, 150, 153, 156, 157, 159.
MUZEUM WIELKOPOLSKIE W POZNANIU poz. 7, 9, 14, 37, 48, 51, 88, 90,
116, 117, 118, 127, 142.

MUZEUM CZARTORYSKICH W KRAKOWIE poz. 11, 13, 19, 41, 102, 175.
NIEBORÓW — patrz Radziwiłł.
PAŃSTWOWE ZBIORY SZTUKI NA WAWELU poz. 16, 62, 87, 101, 115, 123,
139, 143, 145, 151, 154, 164.
PAŃSTWOWE ZBIORY SZTUKI NA ZAMKU KRÓLEWSKIM W WARSZAWIE
poz. 120.
PAŃSTWOWE ZBIORY SZTUKI W PAŁACU ŁAZIENKOWSKIM poz. 33, 132.
PIASECKI MACIEJ w Warszawie poz. 59.
POPŁAWSKI JAN w Warszawie poz. 165.
POTOCKI ALFRED w Łańcucie poz. 22, 23, 24, 25, 26, 32, 57, 58. 177.
POTOCKI FRANCISZEK w Krakowie poz. 174.
POTOCKI JÓZEF w Warszawie poz. 27, 35, 155.
POTOCKI MAURYCY w Jabłonie poz. 121.
PUSŁOWSKI FRANCISZEK w Krakowie poz. 69.
RACZYŃSKI EDWARD w Warszawie poz. 73, 107, 128, 136.
RADZIWIŁŁ JANUSZ w Nieborowie poz. 39, 99, 166.
RYKACZEWSKI JÓZEF w Warszawie poz. 158.
SUCHA — patrz Tarnowski Juliusz.
TARNOWSKI ADAM w Warszawie poz. 12, 80.
TARNOWSKI JULIUSZ w Suchoj poz. 2, 3, 5, 30, 114, 129, 133.
TYSZKIEWICZ BENEDYKT w Warszawie poz. 105.
WAWEL — patrz Państwowe Zbiory Sztuki.
WILANÓW — patrz Branicki.
WRÓBLEWSKI STEFAN w Warszawie poz. 60.
ZAGAJSKI MIECZYŚLAW w Warszawie poz. 77.
ZAMEK KRÓLEWSKI W WARSZAWIE — patrz Państwowe Zbiory Sztuki.
ZBIORY ORDYNACJI CZARTORYSKICH W GOŁUCHOWIE poz. 28, 43, 44,
45, 46, 47.
ZBIORY LUBOMIRSKICH W RZESZOWIE poz. 15.

SPIS RZECZY

WSTĘP	str. 3
WYKAZ SKRÓTÓW	„ 11
MALARSTWO WŁOSKIE	„ 13
MALARSTWO FRANCUSKIĘ	„ 21
MALARSTWO HISZPAŃSKIE	„ 33
MALARSTWO NIDERLANDZKIE	„ 37
MALARSTWO FLAMANDZKIE	„ 43
MALARSTWO HOLENDERSKIE	„ 51
MALARSTWO NIEMIECKIE	„ 69
INDEKS RZECZOWY	„ 76
SKOROWIDZ WŁAŚCICIELI ZBIORÓW	„ 77

**Fotografii do reprodukcji dostarczyły następujące
laboratoria fotograficzne:**

Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków. Tabl.: 6, 17, 22, 23, 24, 25, 26,
30, 31, 32, 34, 40, 42, 50, 54, 57, 58, 65, 70, 71, 72, 81, 82, 83, 94, 99, 101,
105, 106, 107, 108, 113, 114, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 126, 127, 131,
134, 135, 141, 142, 145, 159, 160, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169.

Muzeum Narodowe w Warszawie. Tabl.: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 18, 20,
21, 27, 28, 29, 33, 35, 36, 38, 39, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 51, 52, 53, 55, 56,
59, 60, 63, 64, 66, 67, 68, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 85, 86, 89, 91, 92,
93, 95, 96, 97, 100, 102, 103, 109, 110, 115, 116, 122, 128, 129, 130, 132, 133,
137, 138, 139, 140, 143, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156,
157.

Muzeum Wielkopolskie. Tabl.: 7, 9, 37, 48, 88, 90, 111, 112, 121, 136.

Muzeum Czartoryskich. Tabl.: 13, 19, 41, 98.

Muzeum Narodowe w Krakowie. Tabl.: 84, 104, 117.

Kolowca Stanisław w Krakowie. Tabl.: 11, 61, 62, 69, 87, 144, 161, 162.

T A B L I C E

1911

Poz. 1. NICCOLO DELL'ABATE

Fig. 2. FRANCESCO ALBANI

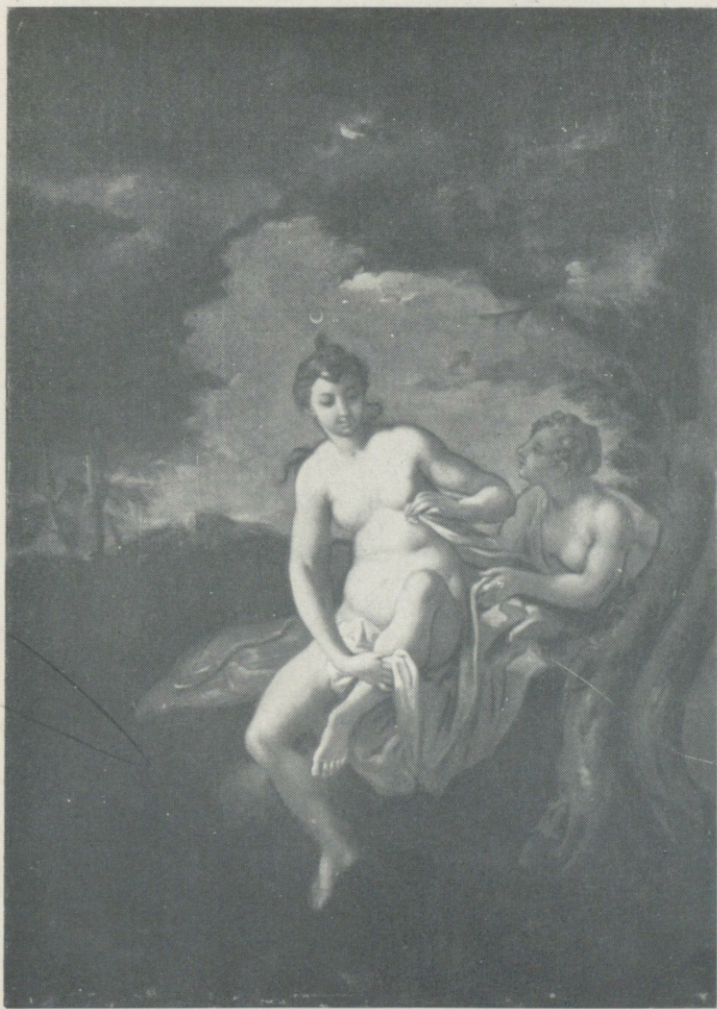

Fig. 3. FRANCESCO ALBANI

Poz. 4. POMPEO BATONI

Poz. 5. BONIFACIO DE PITATI ZW. B. VERONESE

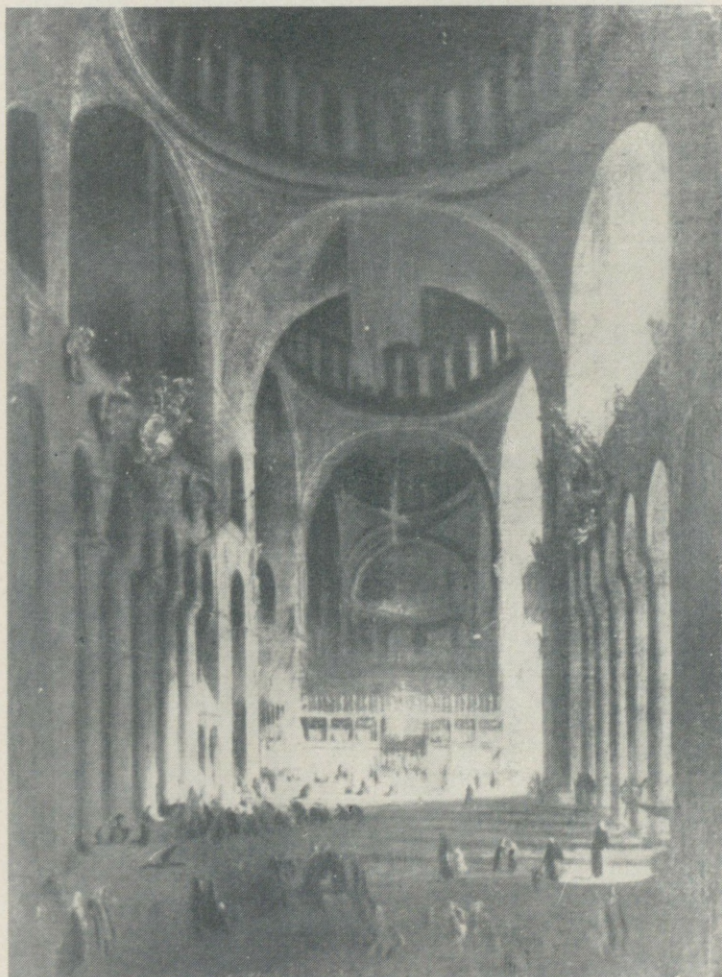
Pos. 6. PARIS BORDONE

Poz. 7. LORENZO DI CREDI

Poz. 8. FRANCESCO GUARDI

Poz. 9. FRANCESCO GUARDI

Poz. 10. GREGORIO GUGLIELMI

Poz. 11. NERROCIO DI BARTOLOMEO DEI LANDI

Pcz. 12. ALESSANDRO MAGNASCO (?)

Poz. 13. MALARZ UMBRYJSKI Z XIV W.

Poz. 14. MALARZ UMBRYJSKI Z XV W.

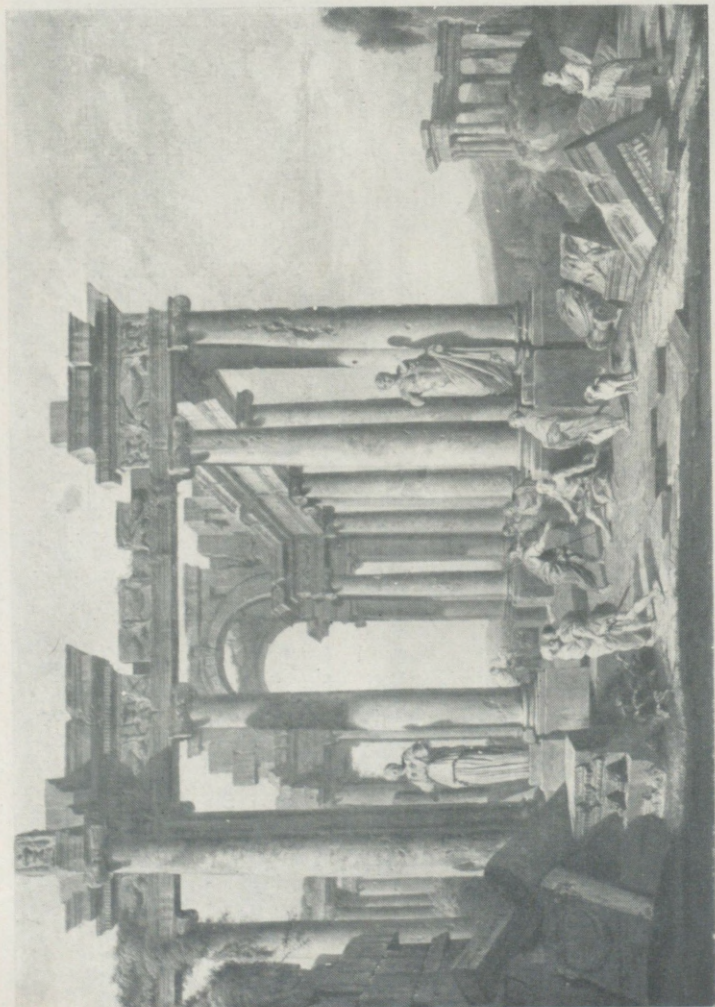
Poz. 15. MALARZ WENECKI Z I POŁ. XVI W.

Poz. 16. MALARZ WŁOSKI Z XVI W.

Fig. 17. MALARZ WŁOSKI Z XVI/XVII W. (DOMENICHINO?)

Foz. 18. GIOVANNI PANNINI

Poz. 19. RAFFAELLO SANTI

Poz. 20. JEAN BELIN ZW. BLAIN DE FONTENAY

Poz. 21, NICOLAS BERTIN

Poz. 22. FRANCOIS BOUCHER

Poz. 23. FRANCOIS BOUCHER

Poz. 24. FRANCOIS BOUCHER

Poz. 25. BOUCHER (PRACOWNIA)

Poz. 26. BOUCHER (PRACOWNIA)

Poz. 27. FRANCOIS CLOUET (?)

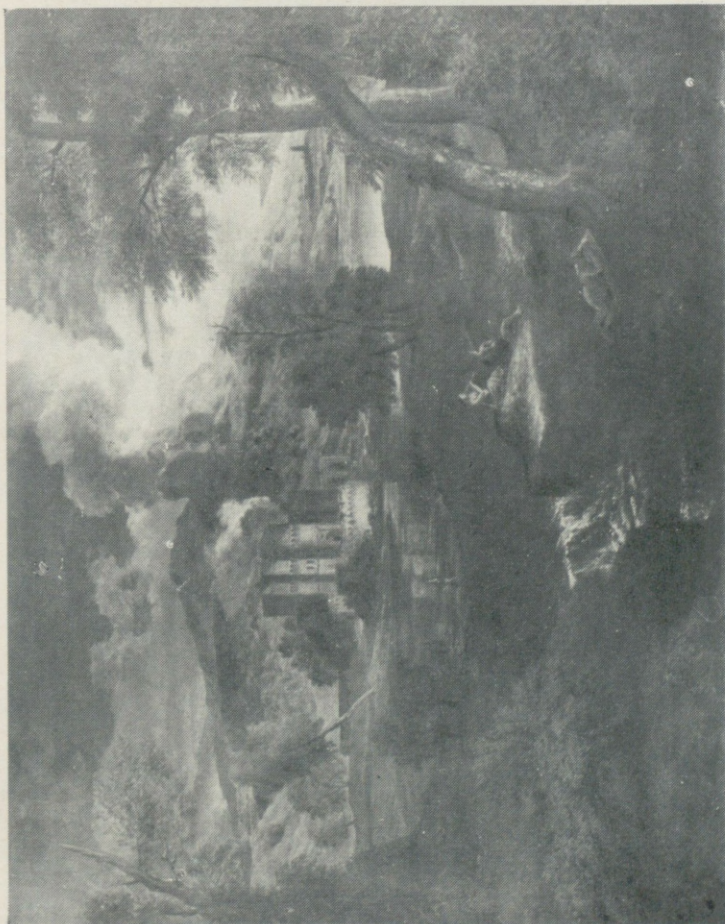
Poz. 28. FRANCOIS CLOUET (?)

Poz. 29. JACQUES LOUIS DAVID

Poz. 30. GASPARD DUGHET ZW. POUSSIN

Poz. 31. GASPARD DUGHET ZW. POUSSIN

Poz. 32. JEAN HONORÉ FRAGONARD

Poz. 33. FRANCOIS GUERIN

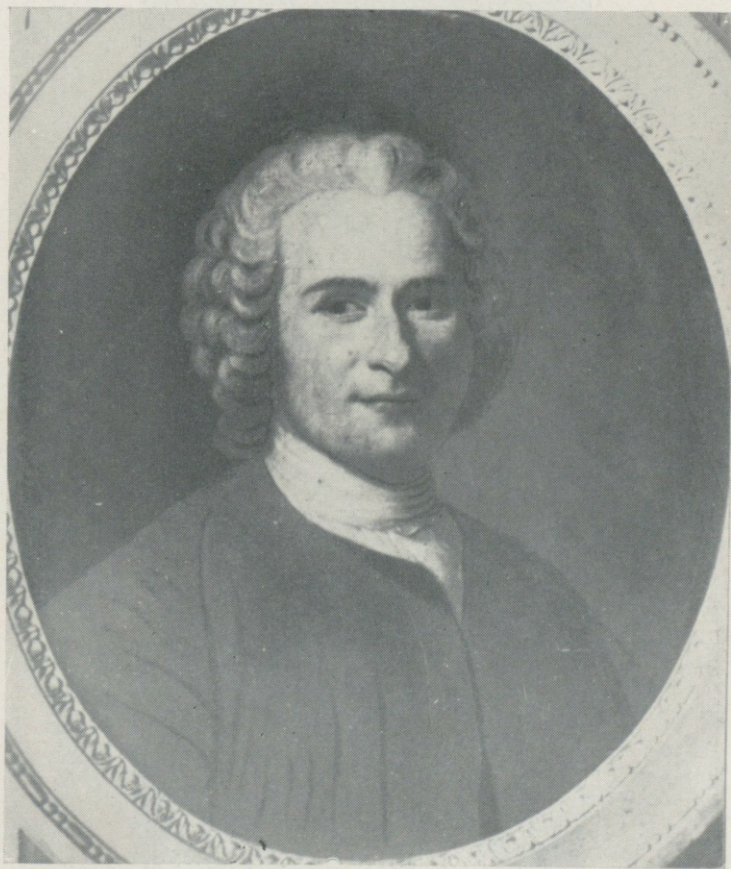
Poz. 34. ALEXIS GRIMOU

Poz. 35. CHARLES HUTIN

Poz. 36. NICOLAS DE LARGILLIÈRE

Poz. 37. MAURICE QUENTIN DE LA TOUR

Poz. 38. CHARLES LE BRUN

Poz. 39. FRANCOIS LE MOINE

Poz. 40. CLAUDE GELLÉE ZW. LORRAIN

Poz. 41. MALARZ FRANCUSKO - NIDERLANDZKI
Z XV W.

Poz. 42. MALARZ FRANCUSKO - NIDERLANDZKI
Z XV W.

Poz. 43. MALARZ FRANCUSKO - NIDERLANDZKI
Z KOŃCA XV W.

Poz. 44. MALARZ FRANCUSKO - NIDERLANDZKI
Z POCZ. XVI W.

Poz. 45. MALARZ FRANCUSKI Z XVI W.

Poz. 46. MALARZ FRANCUSKI Z XVI W.

Poz. 47. MALARZ FRANCUSKI Z XVII W.

Poz. 48. CLAUDE MONET

Poz. 49. FRANCOIS PERRIER ZW. BOURGUIGNON (?)

Poz. 50. ANTOINE PESNE

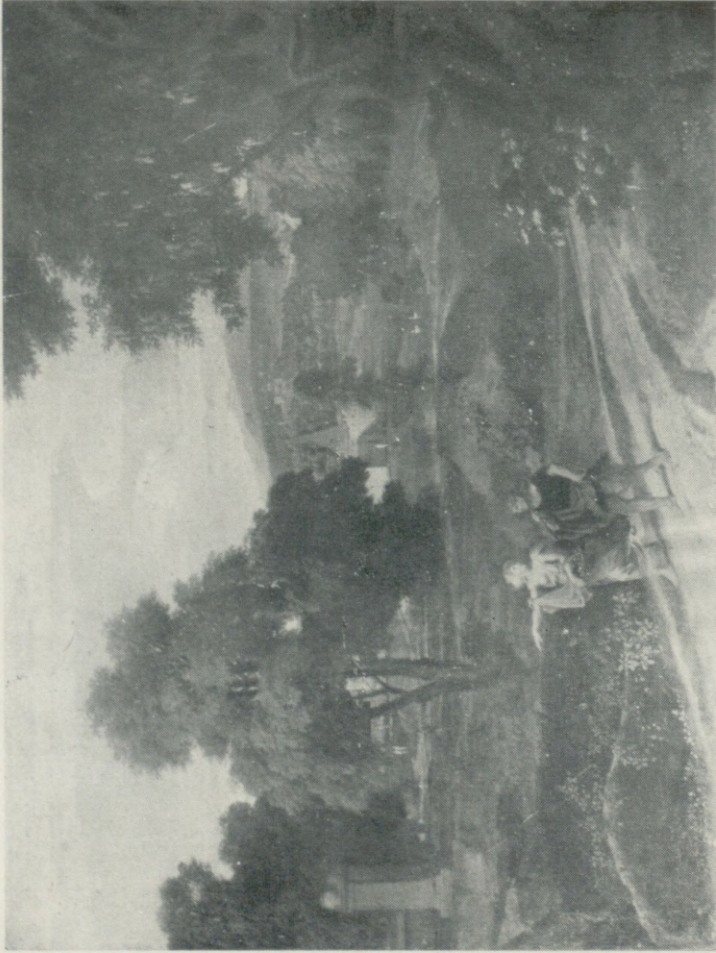
Poz. 51. ANTOINE PESNE

Poz. 52. JEAN BAPTISTE PILLEMENT

Fig. 52. JEAN BAPTISTE PILLEMENT

Poz. 54. NICOLAS POUSSIN

Poz. 55. LOUIS TRINQUESSE

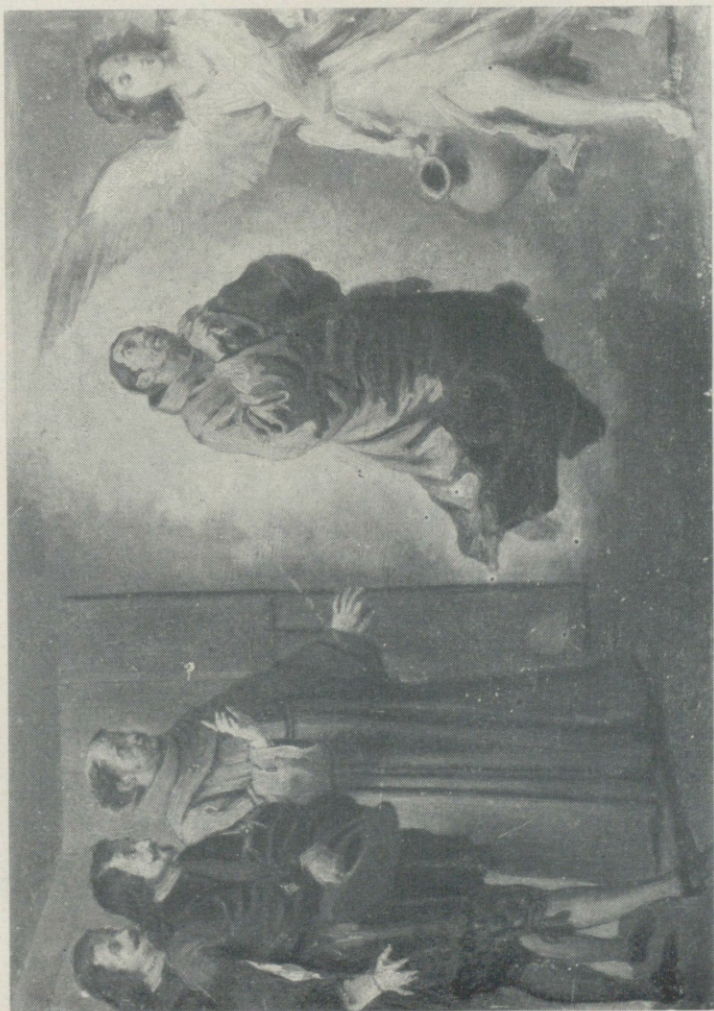
Poz. 56. ANNE VALAYER-COSTER

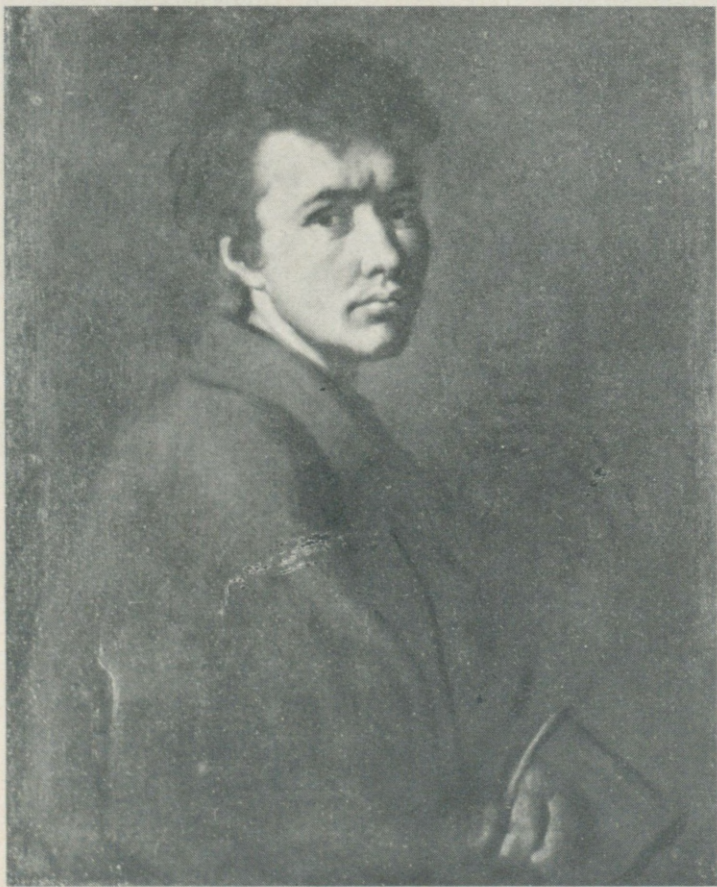
Poz. 57. ANTOINE WATTEAU

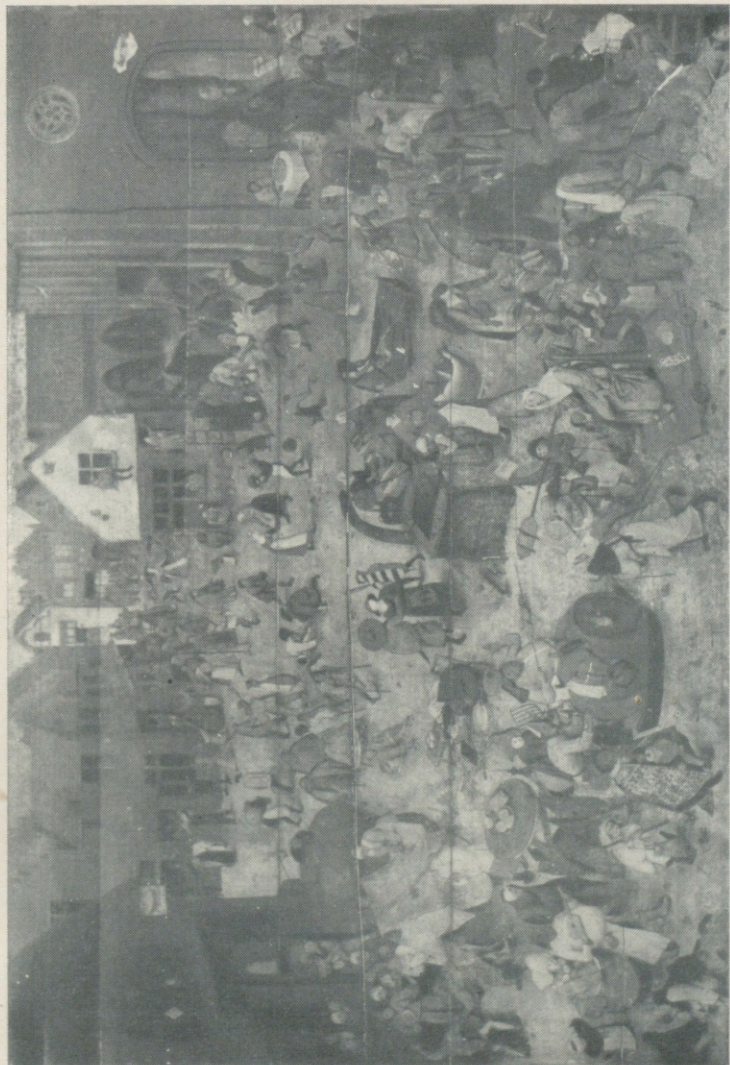
Poz. 58. ANTOINE WATTEAU

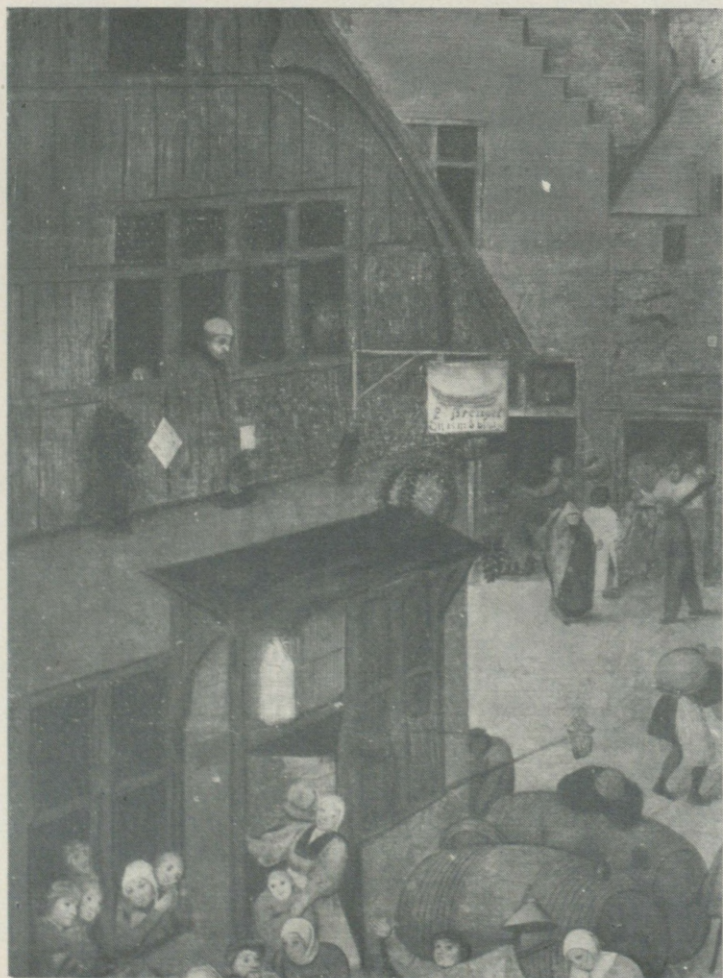
Pos. 59. BARTOLOMÉ ESTÉBAN MURILLO (?)

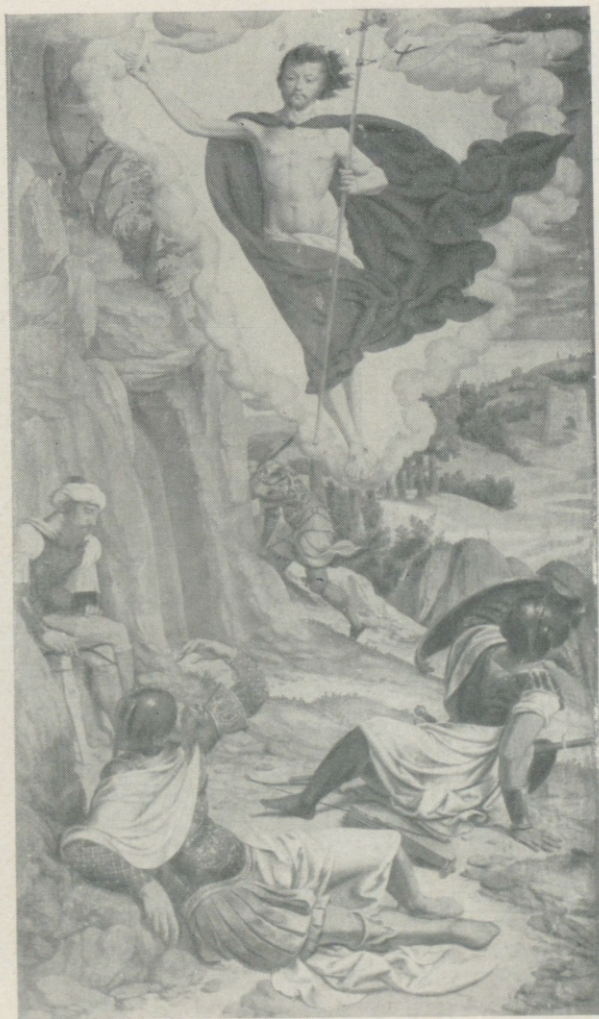
Poz. 60. FRANCISCO ZURBARAN (?)

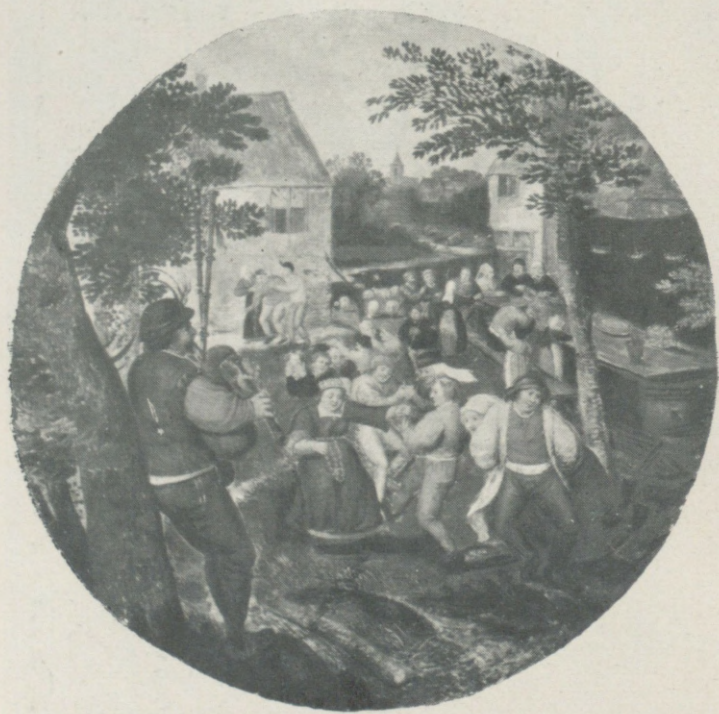
▼ Poz. 61. PIETER BREUGHEL STARSZY

Poz.61. PIETER BREUGHEL STARSZY

Poz. 62. BARTHOLOMAEUS BRUYN

Poz. 63. MARTEN VAN CLEVE

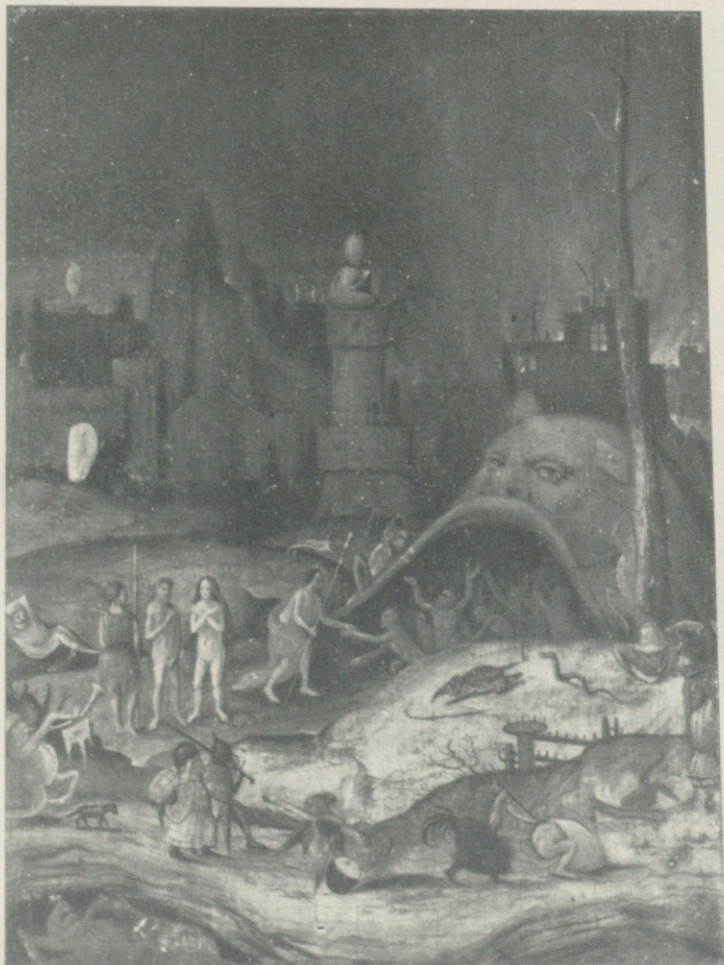
Poz. 65. FRANS DE VRIENDT ZW. FLORIS

Foz. 66. LUCAS CORNELISZ DE KOCK

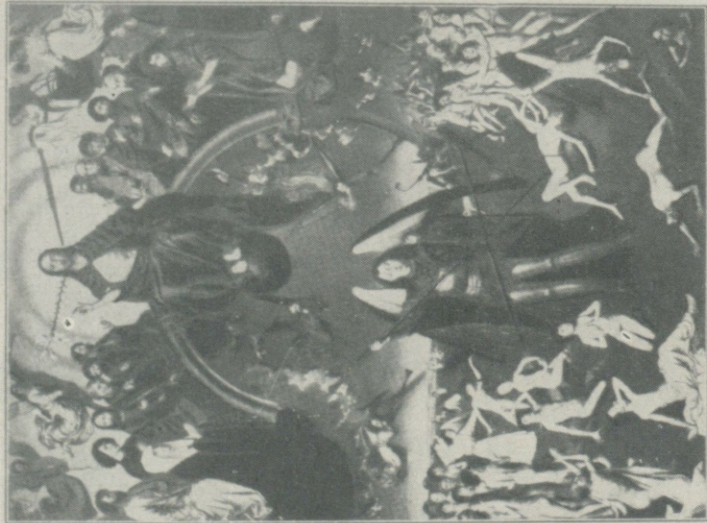
Poz. 67. MALARZ NIDERLANDZKI OK. 1520 R. JACOB VAN UTRECHT (?)

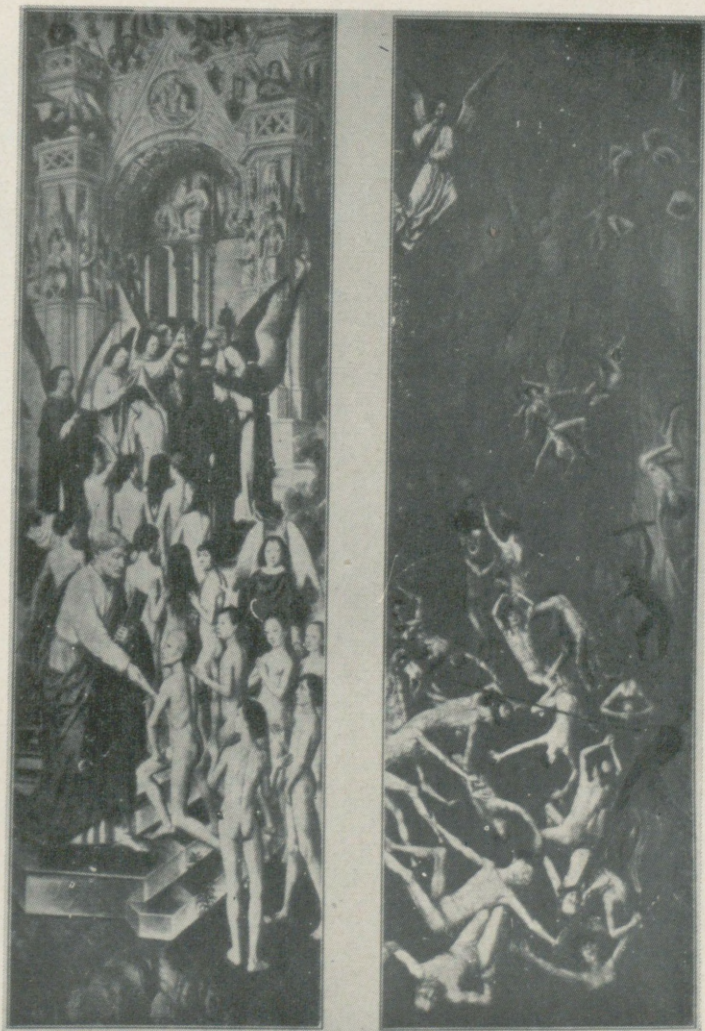
Poz. 68. JAN MANDYN

Foz. 69. JAN MASSYS

Poz. 70. HANS MEMLING

Poz. 70. HANS MEMLING

Poz. 70. HANS MEMLING

Poz. 71. MISTRZ LEGENDY MARI MAGDALENY

Poz. 72. MISTRZ POKŁONU TRZECH KRÓLI

Poz. 73. PIETER PIETERSZON ZW. LONGOPIETRO

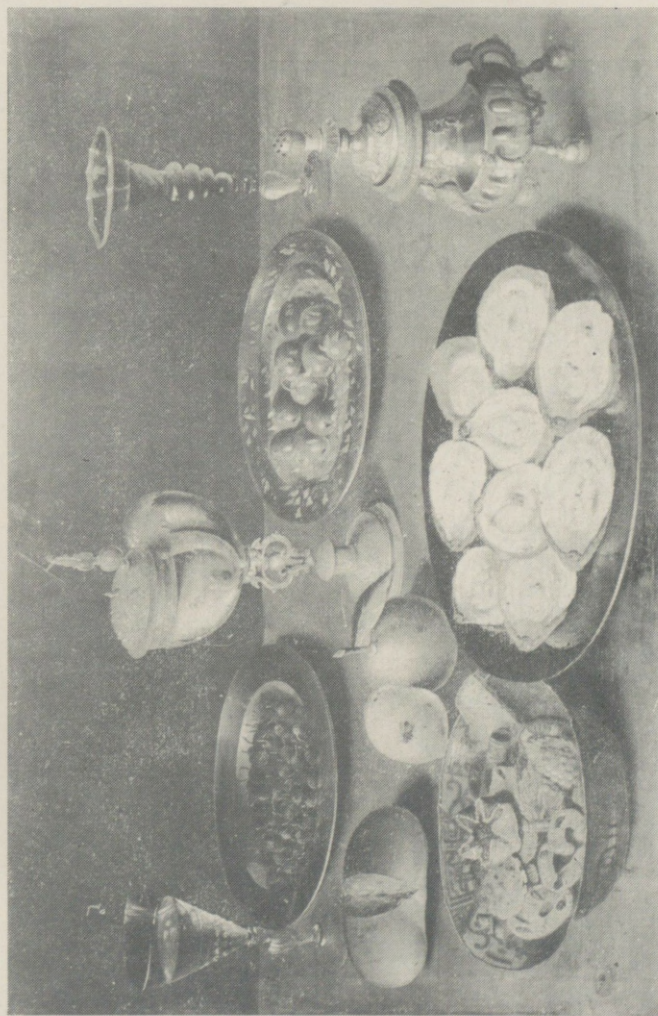
Poz. 74. ADRIAAN DE WEERDT (?)

Poz. 75. ADRIAEN YSENBRANDT

Fig. 76. ALEXANDER ADRIAENSEN

Poz. 77. OSIA BEET

Poz. 78. ADRIAEN BROUWER

Poz. 80. JEAN LOUIS DEMARNE ZW. MARNETTE

Poz. 81. ANTON VAN DYCK

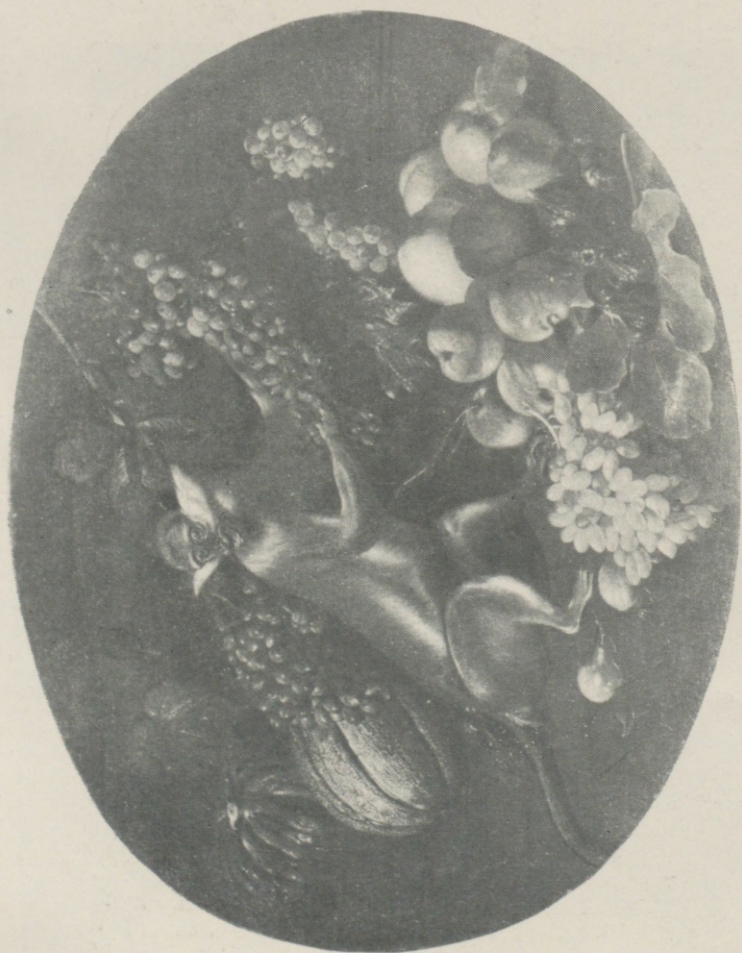
Poz. 82. ANTON VAN DYCK

Poz. 83. ANTON VAN DYCK (?)

Poz. 84. HENDRIK GOOVAERTS

Poz. 86. JAN VAN KESSEL

Poz. 87. MALARZ FLAMANDZKI Z XVII W.

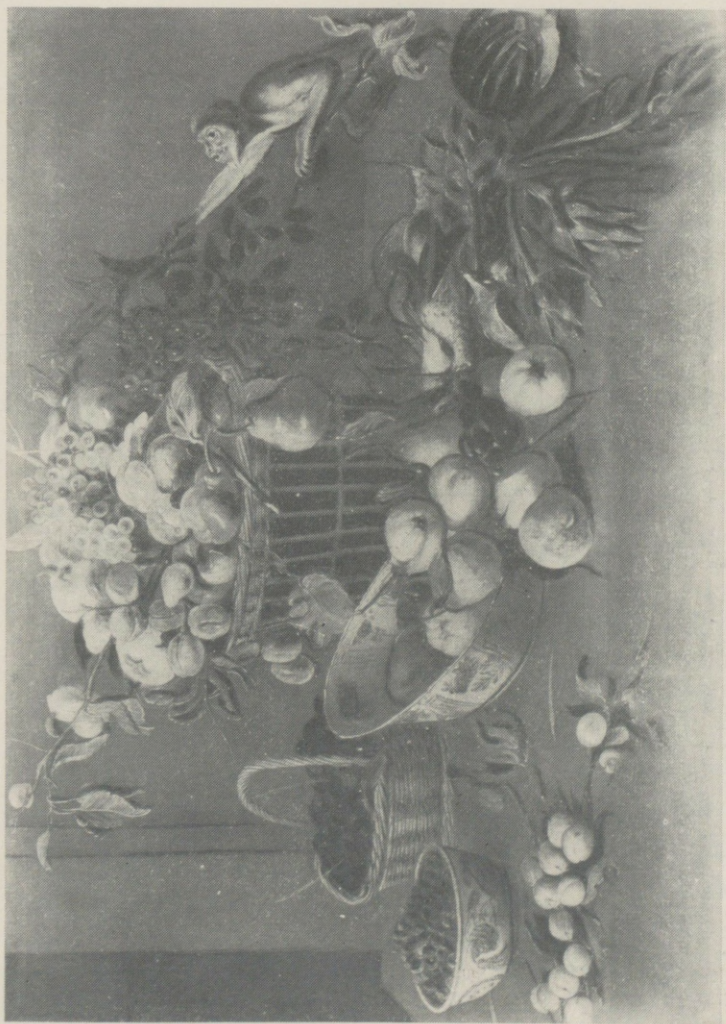
Poz. 88. JOOS DE MOMPER

Poz. 89. PETER PAUL RUBENS

Poz. 90. PETER PAUL RUBENS

Foz. 91. FRANS SNIJDERS

Poz. 92. JOOST SUTTERMANS

Poz. 94. DAWID TENIERS MŁODSZY

Poz. 95. DAWID TENIERS MŁODSZY

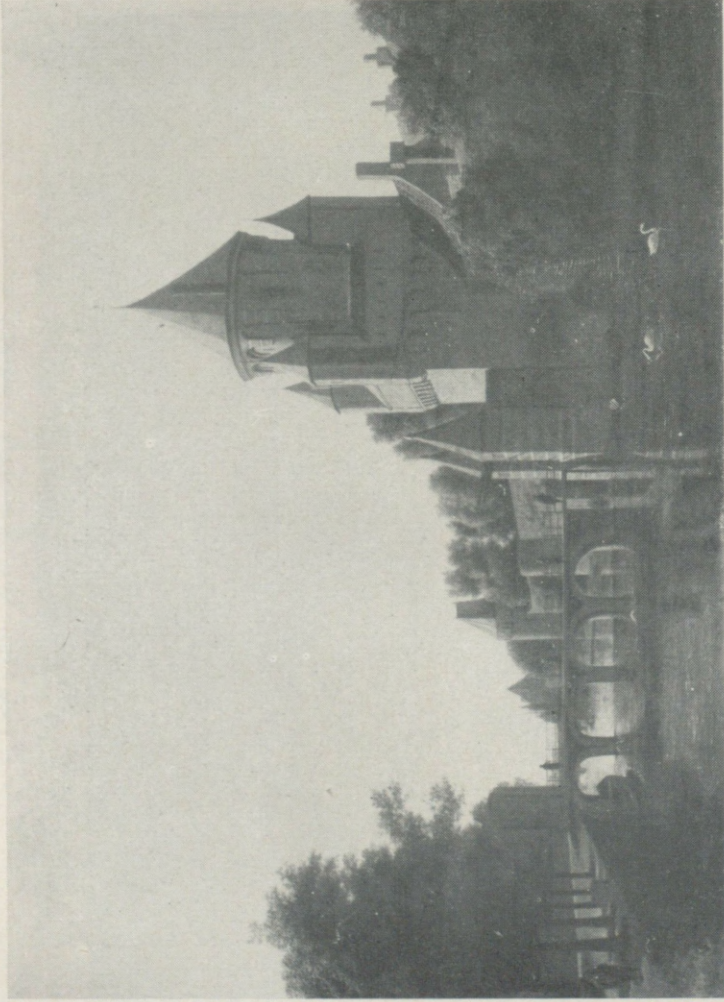
Poz. 98. SIMON DE VOS

Pcz. 99. WILLEM VAN AELST

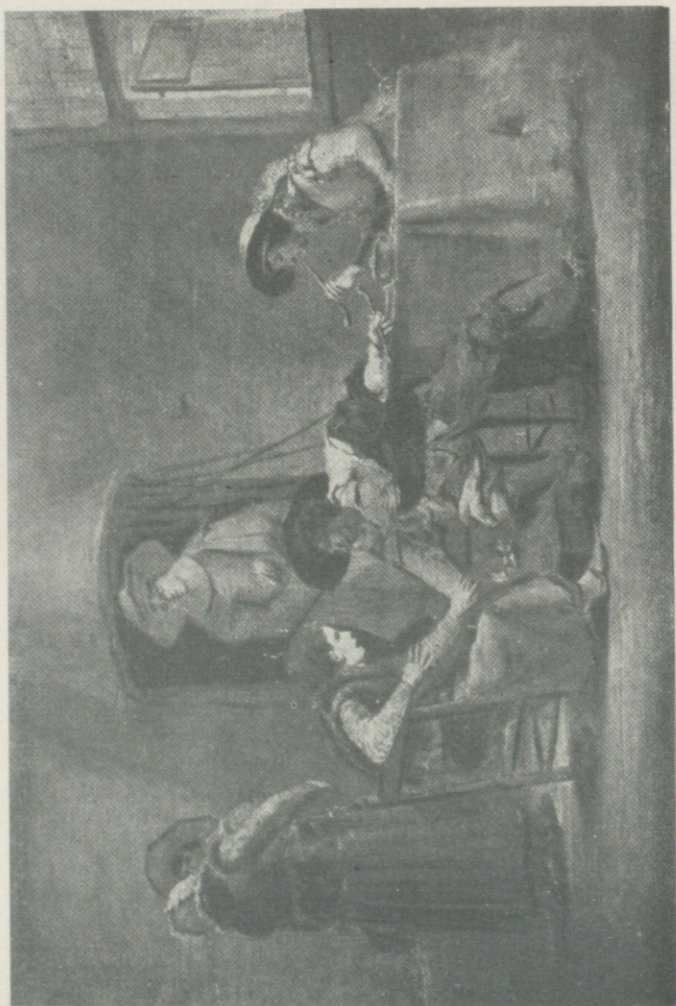
Poz. 101. WILLEM VAN BEMMEL

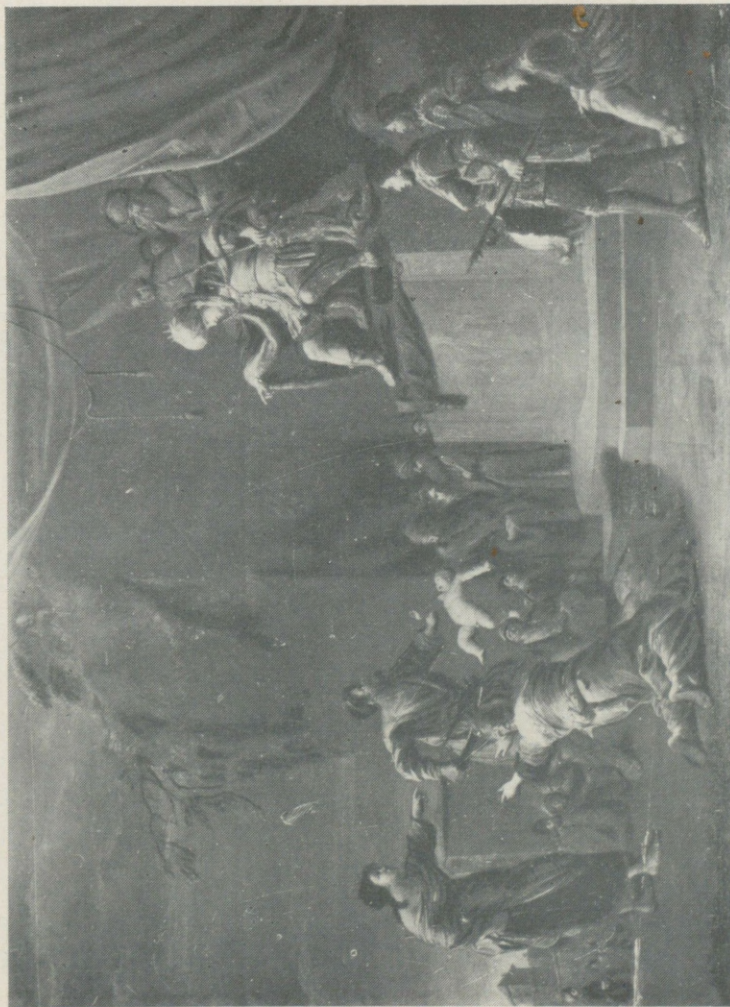
Poz. 102. GERRIT ADRIAENSZ BERCKHEYDE

Poz. 103. FERDINAND BOL

Poz. 104. LEONAERT BRAMER

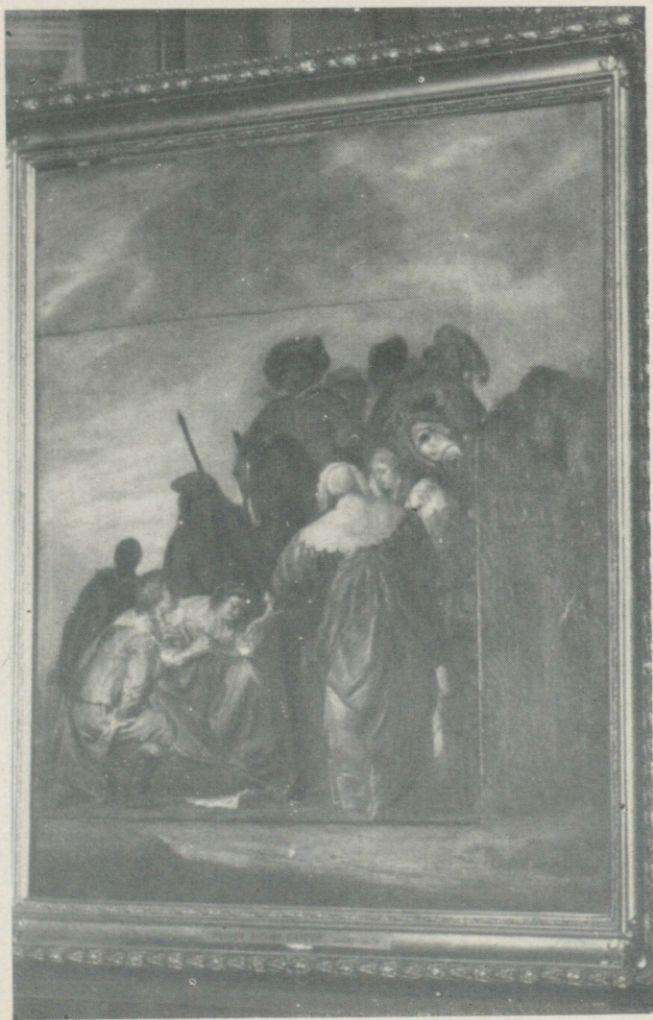
Pos. 105. LEONERT BRAMER

Poz. 106. QUIRRINGH VAN BREKELENKAM

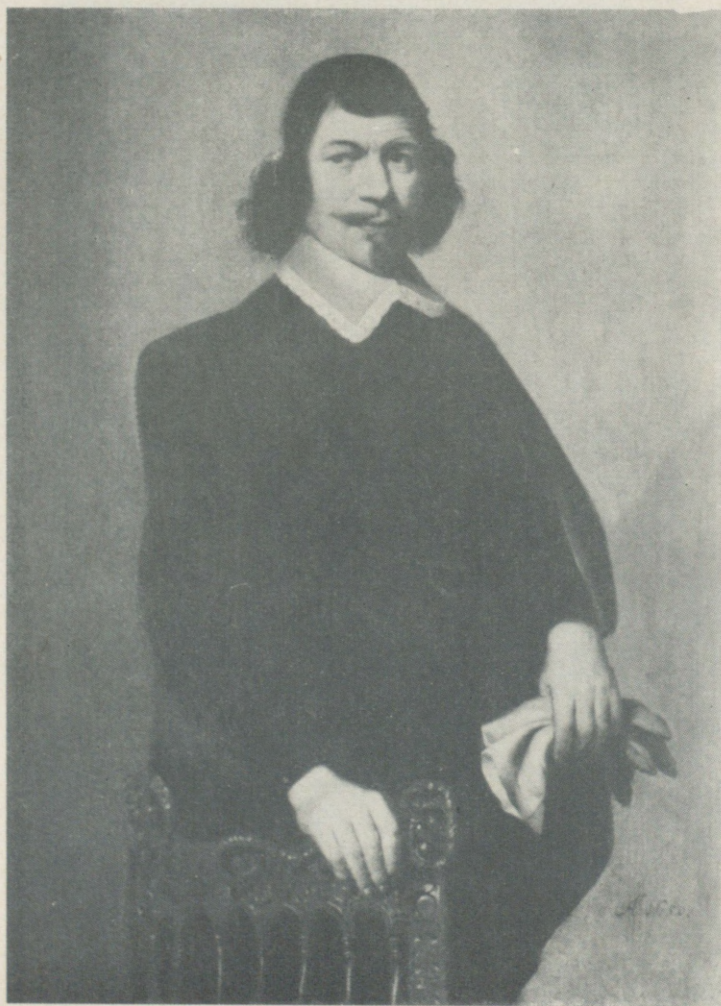
Poz. 107. PIETER CLAESZ

Poz. 108. PIETER CODDE

Foz. 109. AELBERT CUYT

Poz. 110. AELBERT CUYP

Poz. 111. GÉRARD DOU

Poz. 113. JAN LE DUCQ I KAREL DUJARDIN

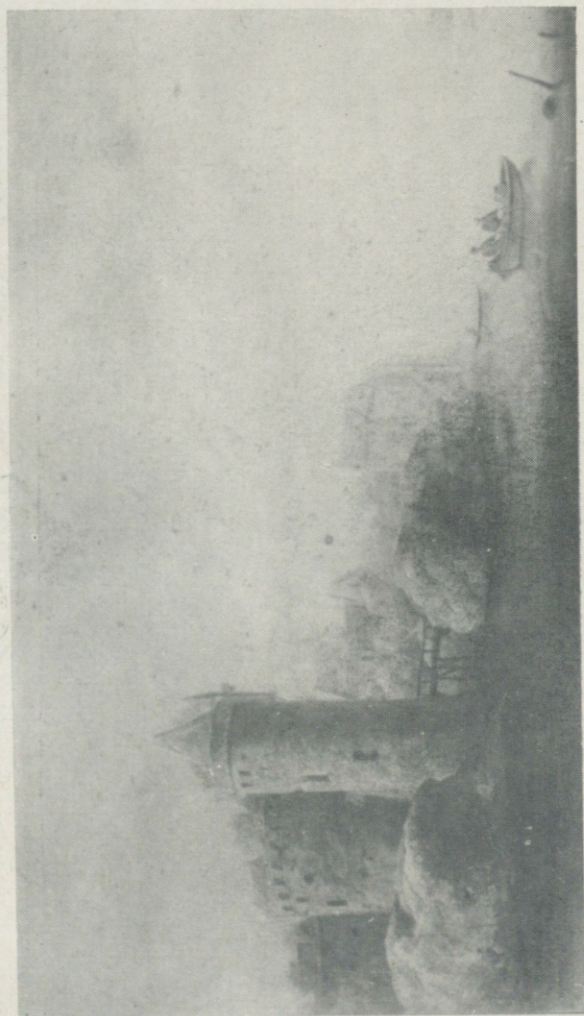
Poz. 114. GOVAERT FLINCK

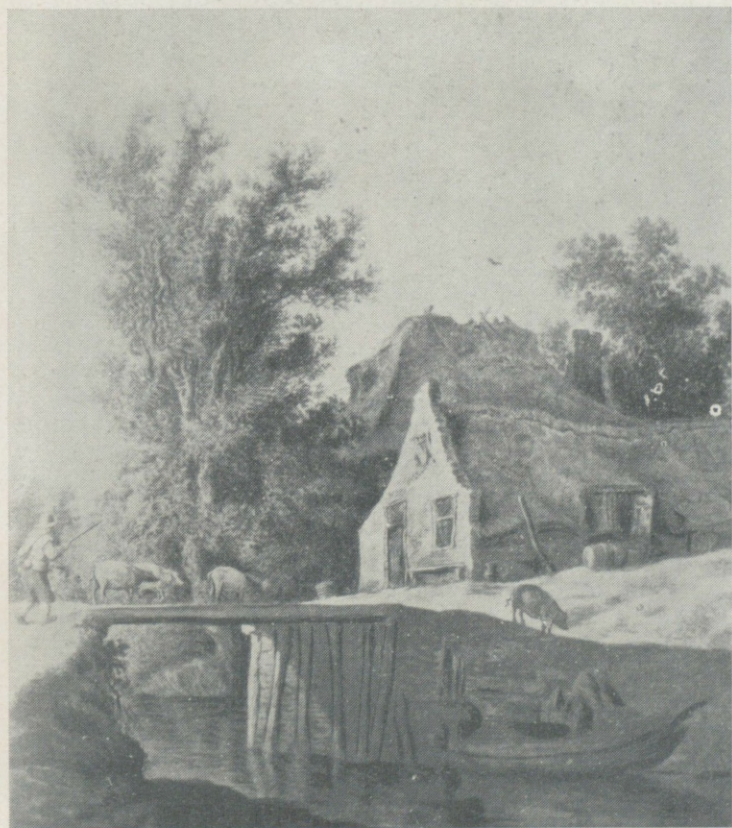
Poz. 115. JAN JOSEFSZ VAN GOYEN

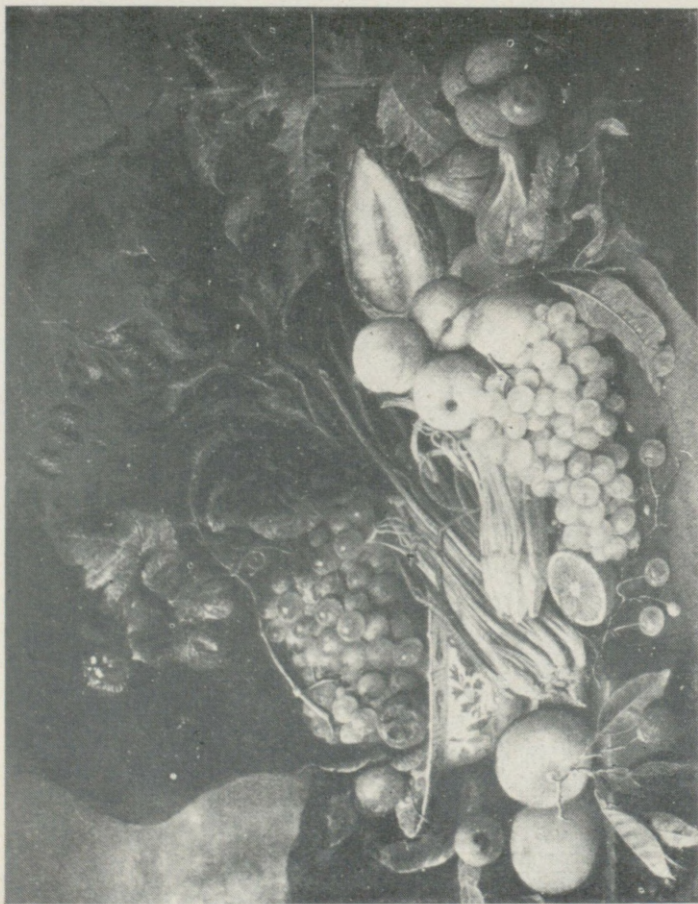
Poz. 116. JAN JOSEFSZ VAN GOYEN

Pos. 117. JAN JOSEFSZ VAN GOYEN

Poz. 118. JAN JOSEFSZ VAN GOYEN

• Poz. 119. JAN DAVIDSZ DE HEEM

Poz. 120. JAN DAVIDSZ DE HEEM

Poz. 121. JAN DAVIDSZ DE HEEM

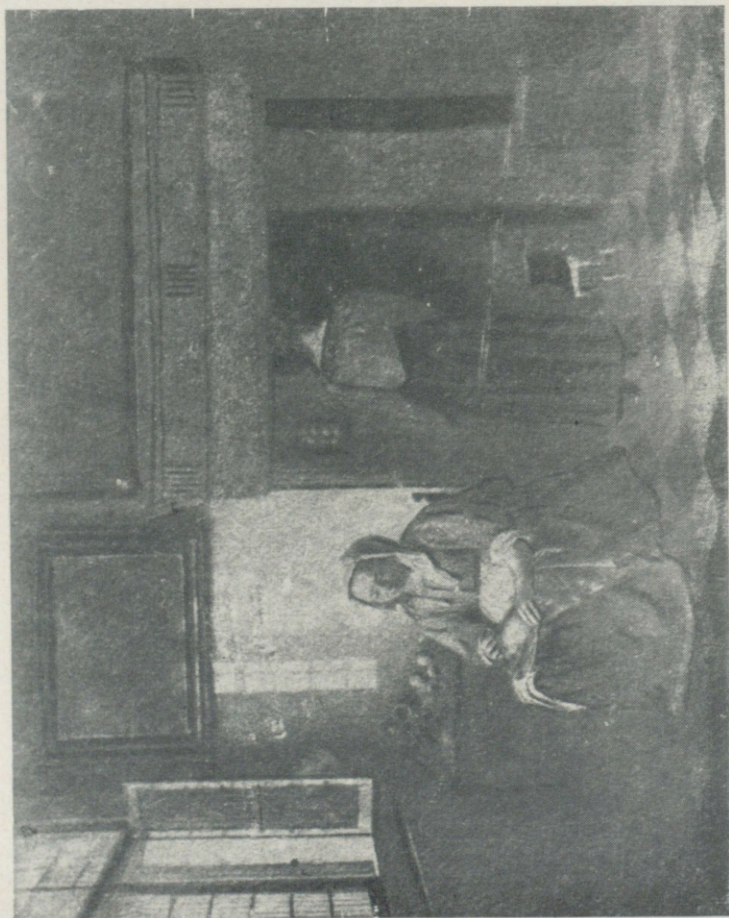
Fig. 122. HENDRIK HERREGOUTS

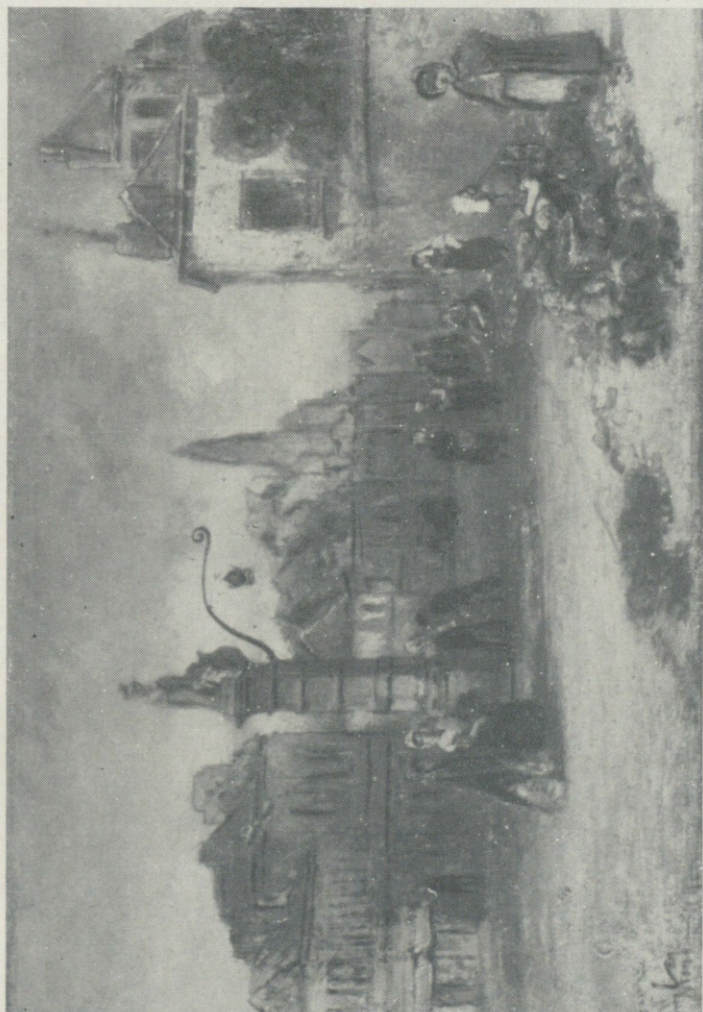
Poz. 123. MEINDER HOBBEEMA

Poz. 125. PIETER DE HOOCH

Poz. 126. PIETER DE HOOCH

Poz. 127. JAN BERTHOLD JONCKING

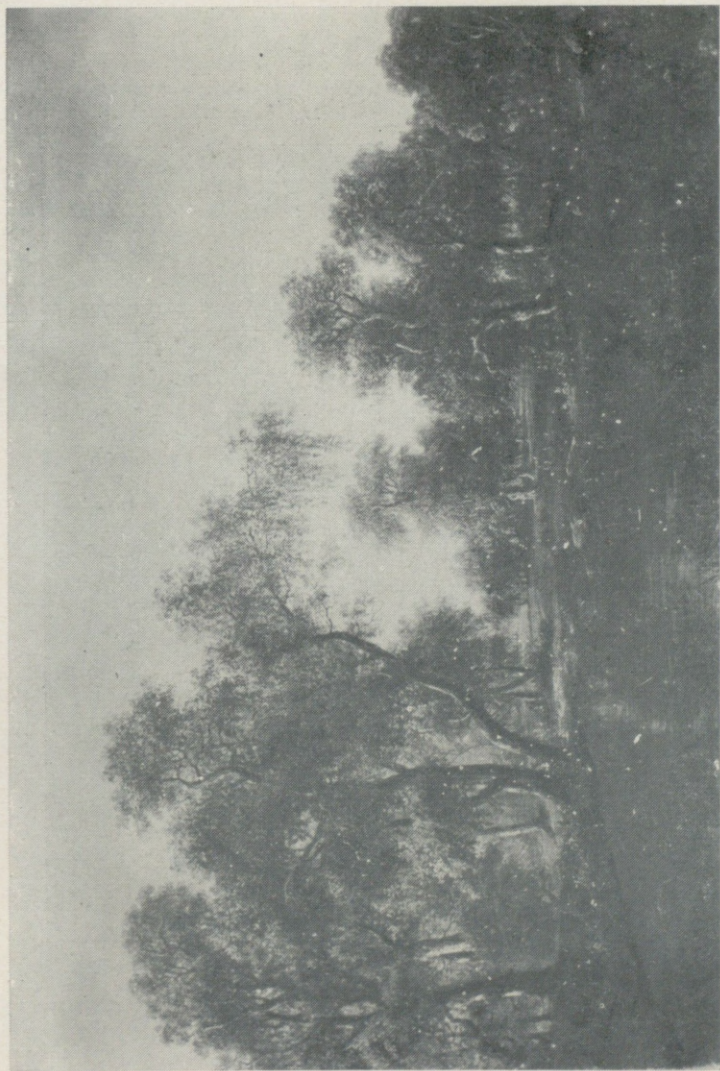
Poz. 128. LEENDERT DE LAER

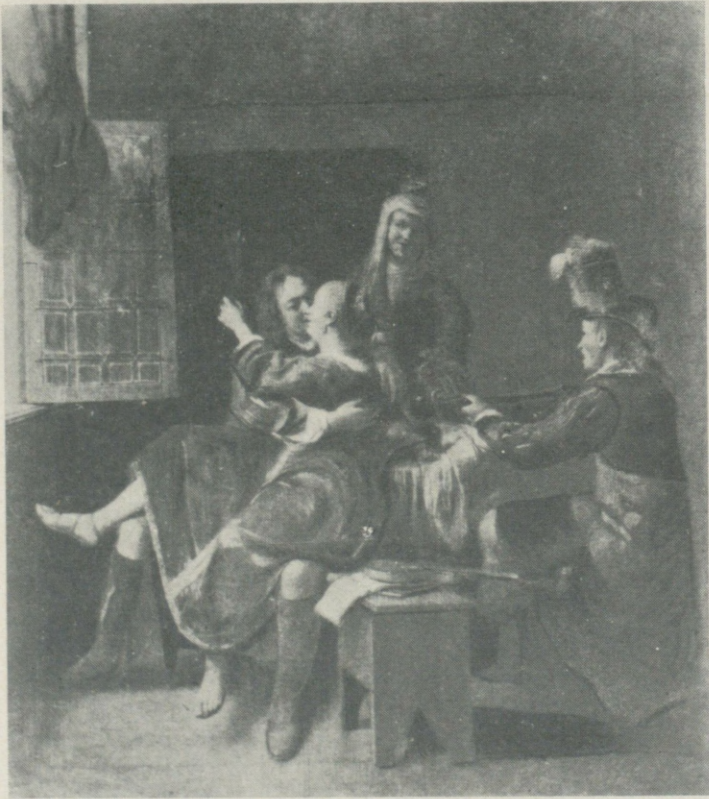
Poz. 129. PIETER PIETERSZ LASTMANN

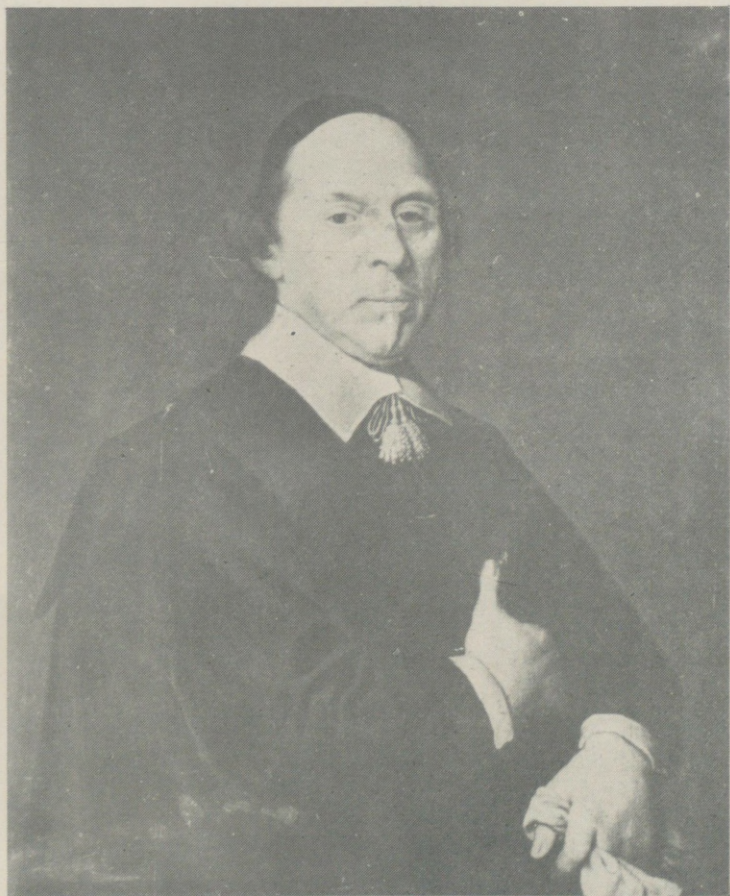
Poz. 130. JACOB VAN LOO

Poz. 131. MALARZ HOLENDESKI Z XVII W. SALOMON RUISDAEL (?)

Poz. 132. MALARZ HOLENDERSKI Z XVII W.

Poz. 133. MICHEL JANSZON VAN MIEREVELT

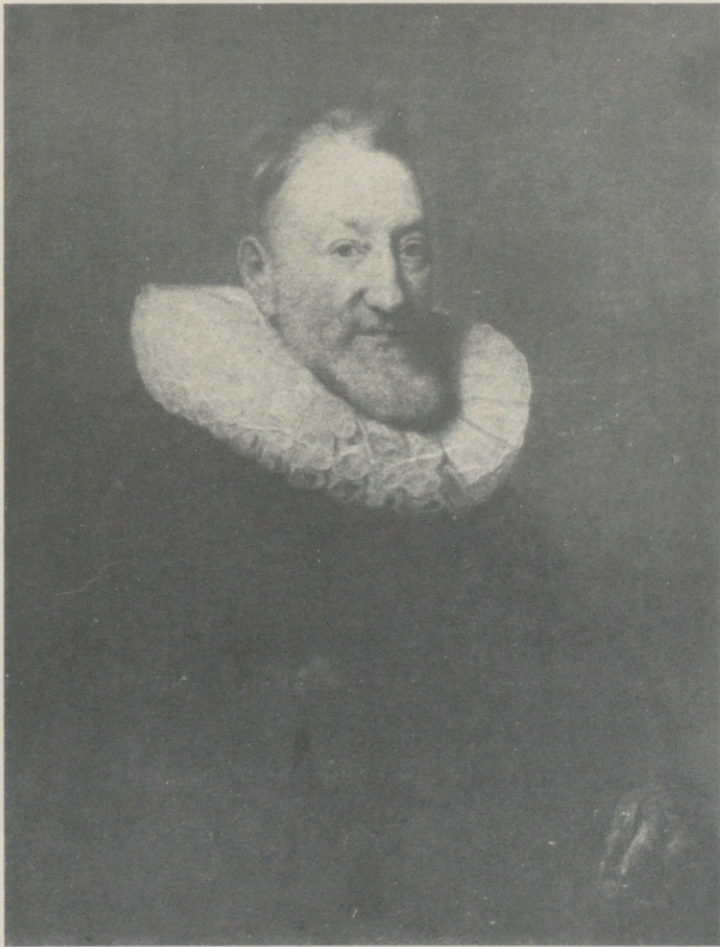
Poz. 134. JAN MIENZE MOLENAER

Poz. 135. KLAES MOENAER

Poz. 136. MONOGRAMISTA P H

Poz. 137. PAULUS MOREELSE

Poz. 138. PIETER NASON

Poz. 139. CONSTANTYN NETSCHER

Poz. 140. JAN RUTGER NIEWAEL

Poz. 141. JOANNES VAN NOORT

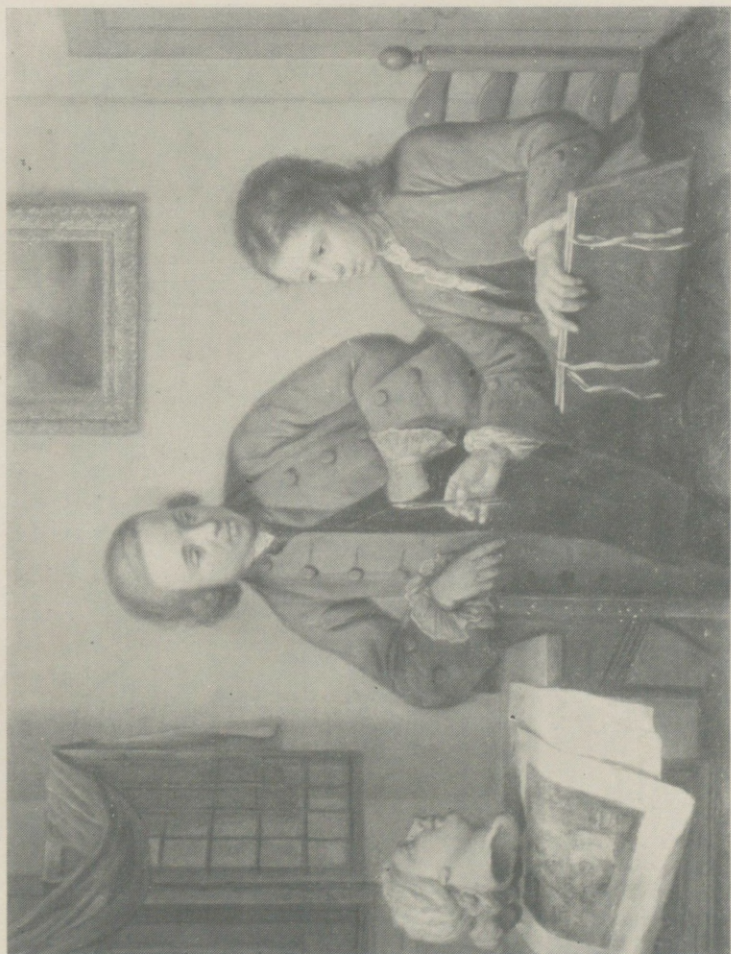
Poz. 142. ANTHONIE PALAMEDES ZW. STEWAERS

Poz. 143. PAULUS POTTER

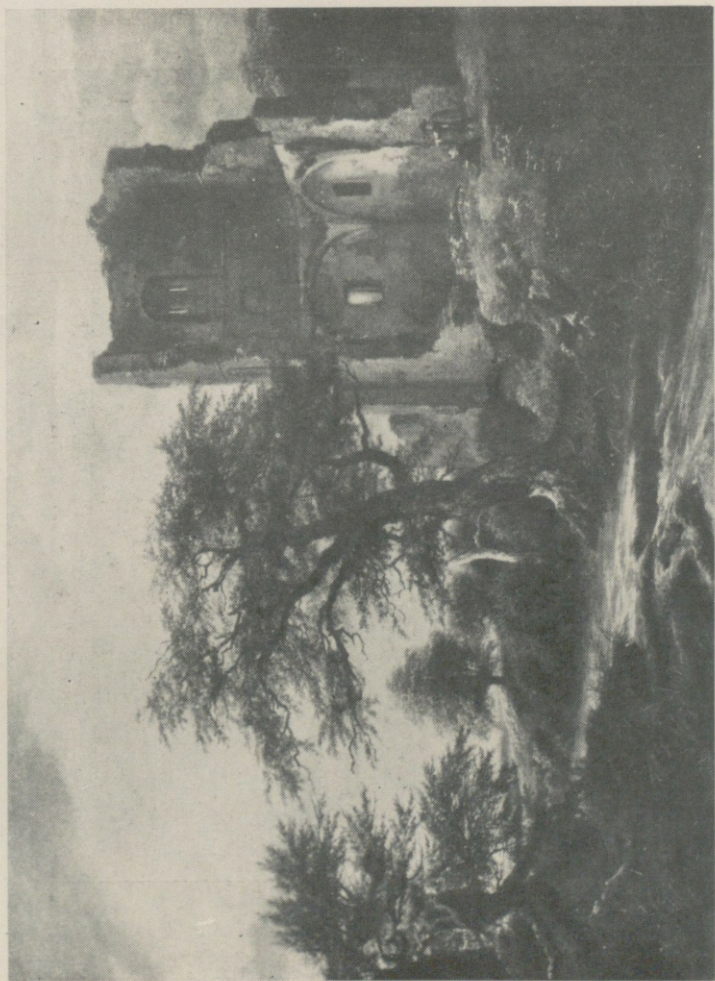
Poz. 144. ADAM PYNACKER

Poz. 145. JAN MAURITS QUINCKHARDT

Poz. 147. WILLEM ROMEYN

Poz. 148. JACOB VAN RUISDAEL

Poz. 149. DIRCK VAN SANTVOORT

Poz. 150. GODFRIED SCHALCKEN

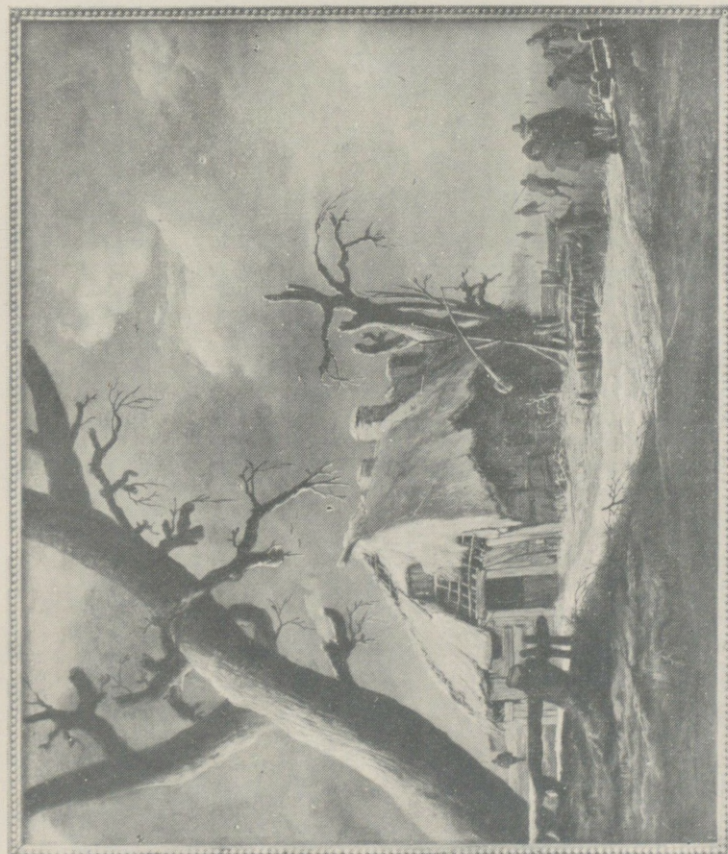
Poz. 151. JAN HAVICKSZ STEEN

Poz. 152. JAN HAVICKSZ STEEN

Poz. 153. DIRCK STOOP

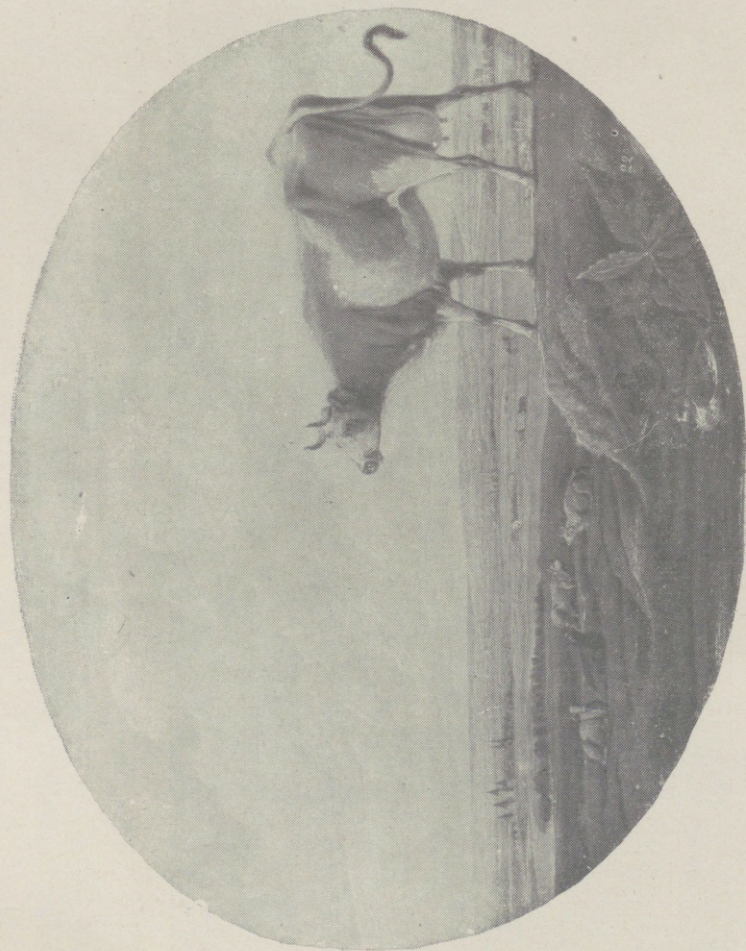
Poz. 154. HENDRIK VAN STREEK

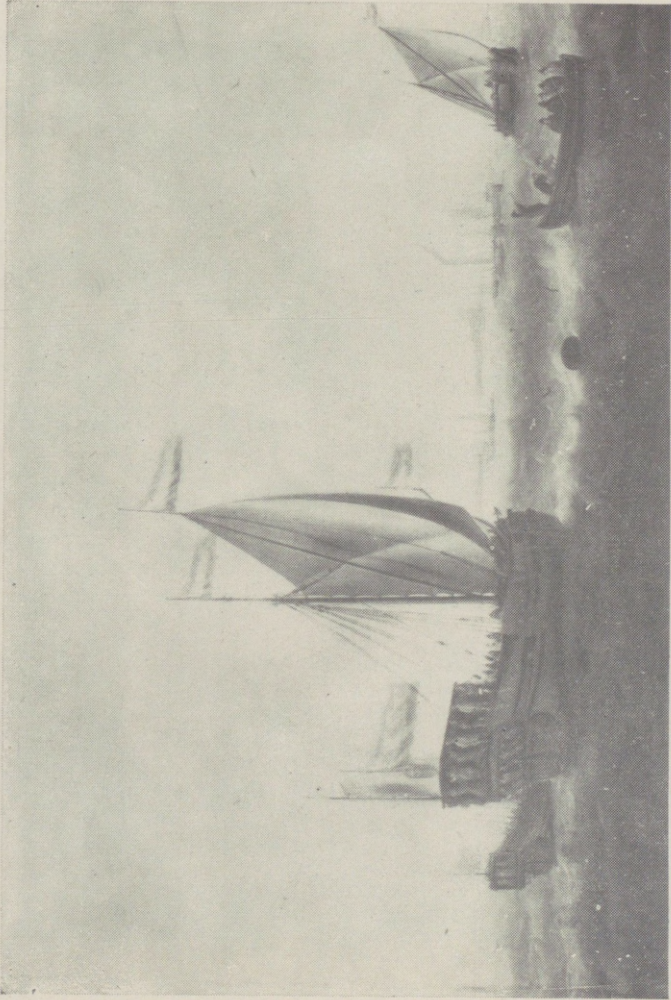
Poz. 155. HERMAN VAN SWANEVELT

Fig. 156. JAN VICTORS

POZ. 157. ADRIAEN VAN DE VELDE

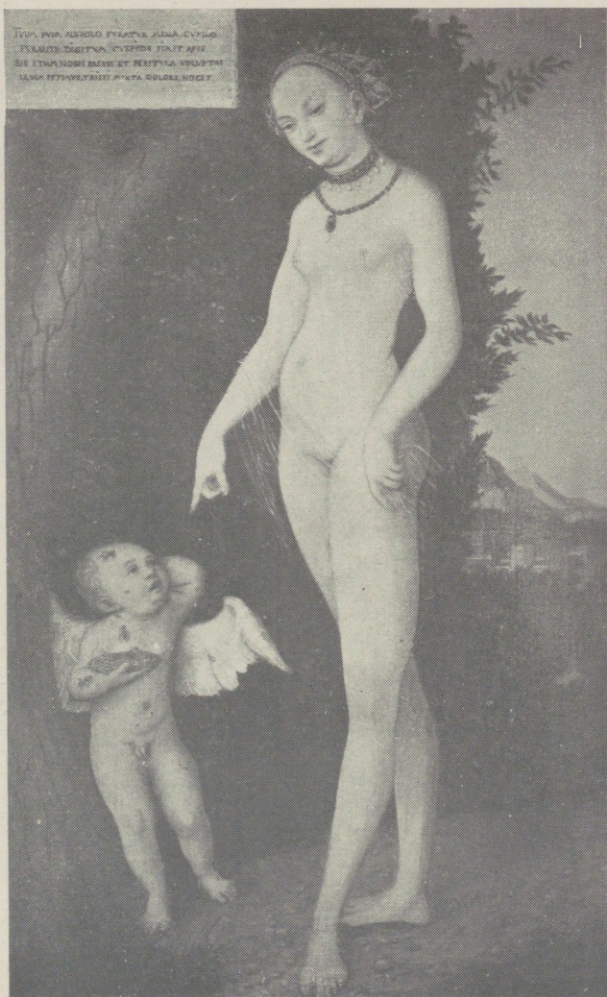
Poz. 158. WILEM VAN DE VELDE

Poz. 159. JACOB VAN WALSCAPELLE

POZ. 160. PHILIPS WOUWERMAN

Poz. 161. LUCAS CRANACH

Poz. 164. CRANACH (WARSZTAT)

Poz. 165. JOHANN FALCH

Poz. 166. CHARLES WILLIAM DE HAMILTON

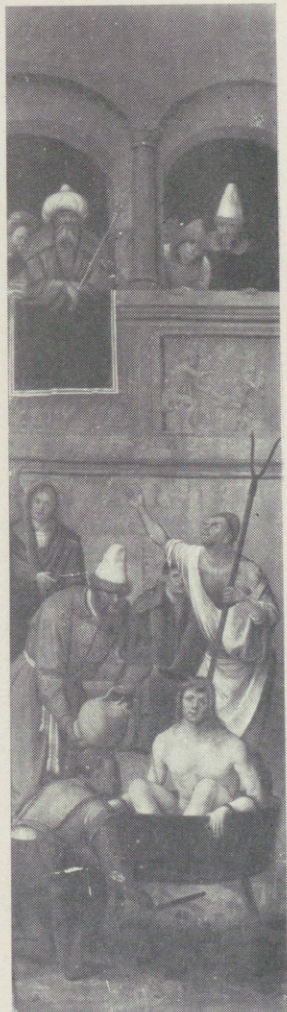
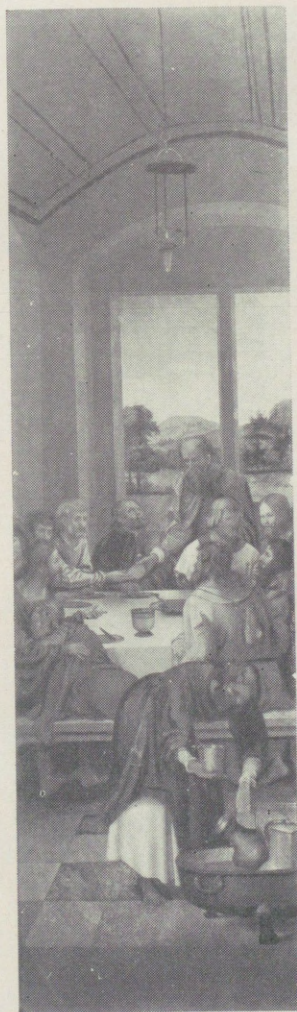
Poz. 167. HANS HOLBEIN

Poz. 168. HANS SUES VON KULMBACH

Poz. 169. HANS SUES VON KULMBACH

Poz. 170, 171. HANS SUES VON KULMBACH

Poz. 172, 173. HANS SUES VON KULMBACH

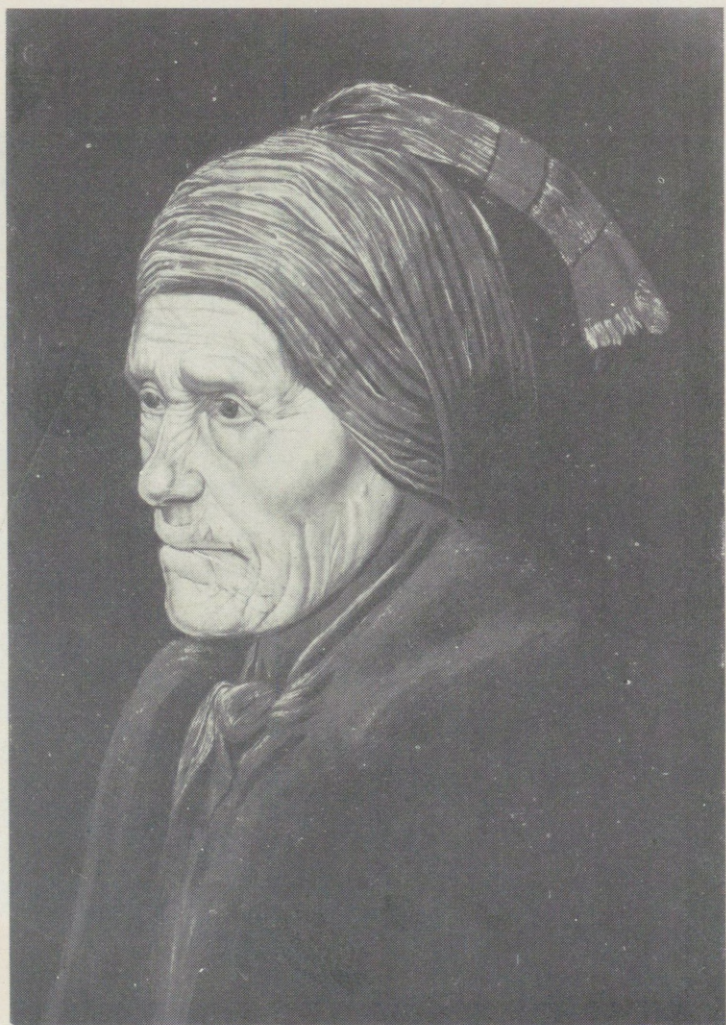
Poz. 174. HANS SUES VON KULMBACH

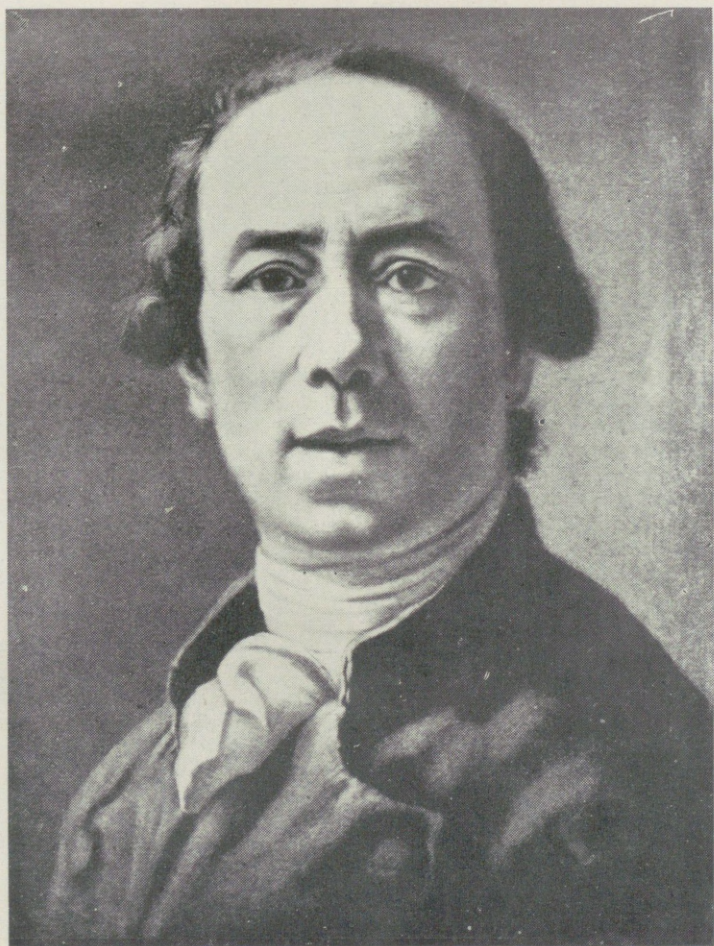
Poz. 175. HANS SUES VON KULMBACH

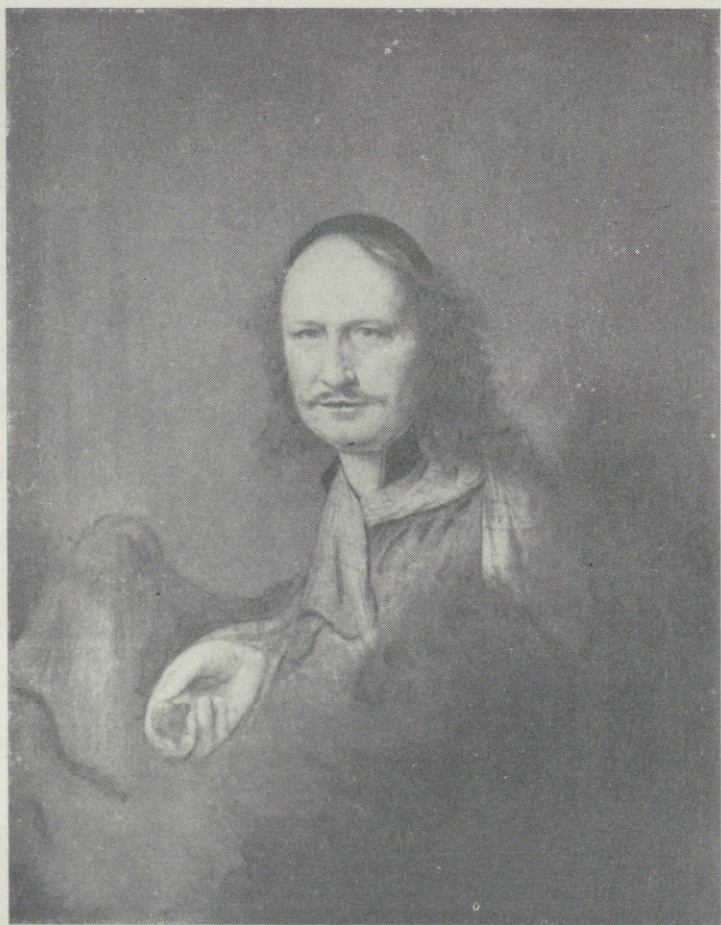
Poz. 176. MICHAEL LENTZ VON KITZINGEN

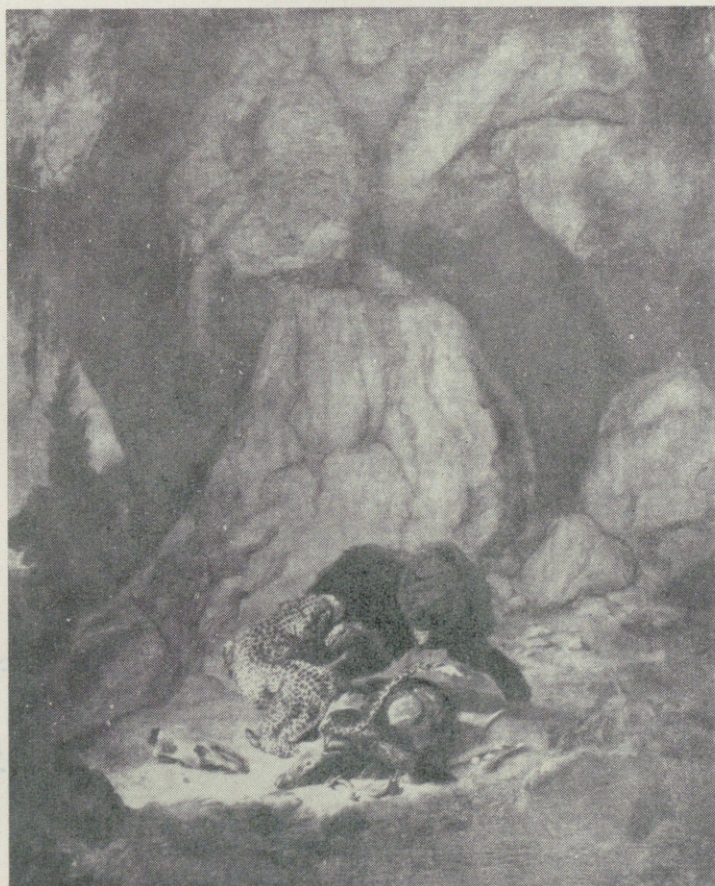
Poz. 177. MALARZ NIEMIECKI Z PIERWSZEJ POŁ. XVI W.

Poz. 178. ANTON RAPHAEL MENGS

Poz. 179. CHRISTOPH PANDISS

Poz. 180. CARL ANDREAS RUTHART

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej

1398/2

12-001398-000-0